

מועצת רואי חשבון

חשבונאות פיננסית מתקדמת

שאלון הבחינה ופתרונו
מועד חורף 2016

מתפרסם בתאום עם ועדת הבחינות של מועצת רו"ח

בצריכת פרופ' א. אנס, רו"ח

יוצא לאור על ידי לשכת רואי חשבון בישראל

פברואר 2017

הקדמה

מטרת הפרסום של שאלון הבחינה ופתרוננו, הוא לסייע לנבחנים בהכנותיהם לבחינה. אין לראות בפתרון זה, עמדה מקצועית מחייבת של מועצת רואי-חשבון.

ההתפתחות הדינמית המאפיינת את המציאות הכלכלית של ימינו, יוצרת חדשים לבקרים בעיות חשבונאיות מורכבות וסבוכות ביותר, שלפתרון נדרשת מידה רבה של שיקול דעת מקצועי. בנסיבות אלה לא תמיד ניתן לצפות לשיקול דעת אחיד מכלל העוסקים במקצוע החשבונאות.

מסיבה זו ייתכנו יותר מפתרון מוסכם אחד, גם לשאלות הנכללות בבחינות בחשבונאות פיננסית מתקדמת. הפתרון לדוגמה הנחה את בודקי הפתרון של השאלות, אולם גם פתרונות חלופיים, אשר הוסברו ונומקו כיאות, מוכרים כקבילים ומזכים את הפותרים במלוא הניקוד.

תוכן העניינים

שאלה מס'	הנושא	הניקוד	עמוד שאלה	מספר פתרון
חלק א'				
1.	שאלות רב ברירה :			
1.1	חברת "מקל" בע"מ	2.5%	5	22
1.2	חברת "ביש גדא" בע"מ	2.5%	5-6	22-23
1.3	יחסים פיננסיים – מכפילי רווח	2.5%	6-7	23-24
1.4	חברת "נועם" בע"מ	2.5%	7	24-25
1.5	חברת "מזון בריא" בע"מ	2.5%	8	26
1.6	חברת "אלפא" בע"מ	2.5%	8-9	26-27
1.7	חברת "האציל" בע"מ	2.5%	9-10	27-28
1.8	חברת "תשר"ק" בע"מ	2.5%	10-11	28-32
1.9	יחסים פיננסיים - מכפילי הון	2.5%	11	33
1.10	חברת "הבונים" בע"מ	2.5%	11-12	33
2.	רווח למניה – IAS33	<u>22%</u> 47%	12-15	34-42
חלק ב'				
3.	דוח מאוחד על תזרימי מזומנים – IAS7, IFRS10	22%	16-18	43-52
4.	דיווח כספי לתקופות ביניים – IAS34	21%	19-21	53-60
5.	תשלום מבוסס מניות – IFRS2	<u>10%</u> <u>53%</u> <u>100%</u>	21	61-65

מועצת רואי חשבון

שאלון בחינה בנושא "חשבוונאות פיננסית מתקדמת" - מועד חורף 2016

משך חלק א' של הבחינה: 2.5 שעות

משך חלק ב' של הבחינה: 3 שעות

29 בדצמבר 2016

כ"ט בכסלו תשע"ז

לנבחן/ת

משך הבחינה:

חלק א' - חלק סגור - 10 שאלות רב ברירה, ושאלה פתוחה, שאלה 2, שלוש שעות - 47%.
חלק ב' - שאלות 3-5: שלוש וחצי שעות, 53%.

בשאלות הרב ברירה

- עליך לסמן ב-X על דף התשובות את מספר הגירסה המופיע על חוברת המבחן שלך.
- עליך לבחור את האפשרות הטובה ביותר ולסמנה ב"דף תשובות למבחן" על ידי סימון X בעט במקום המתאים בדף התשובות המונח על שולחןך.

בשאלות הפתוחות, כתוב בכתב יד ברור ובעט. הכן תשובות מנומקות, מתומצתות ומנוסחות בצורה עניינית, תוך שימת דגש על העיקר. יש להשיב על כל שאלה במחברת המתאימה. כתיב, ניקיון וסדר יובאו בחשבון בקביעת הציון.

חלק א' – שאלות רב ברירה ושאלה פתוחה 2

יש לענות-

על שאלות רב ברירה - 25% - בדף התשובות המונח על שולחןך, מחברת א' - מחברת לבנה משמשת לטיטה בלבד.

על שאלה 2 - 22% - במחברת ב' - מחברת כחולה

חלק ב' – שאלות 3, 4, 5

יש לענות- על שאלה 3 - 22% - במחברת ג' - מחברת צהובה

על שאלה 4 - 21% - במחברת ד' - מחברת ירוקה

על שאלה 5 - 10% - במחברת ה' - מחברת ורודה

קרא בעיון את גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.

לפי החלטת מועצת רואי חשבון לא יורשו הבוחנים להשיב לשאלות הנבחנים.
הנך נדרש/ת לפרט, במקרה הצורך, את ההנחות שהנחת כדי לפתור את השאלות ואשר לא ניתן היה להסיקן מתוך השאלות עצמן.

מותר השימוש בספרי פרסומים מקצועיים, ובנוסחים המשולבים של תקנים וגילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל בלבד, שהוצאו לאור בשנת 2012 ואילך, ללא תוספות.

נבחן שברשותו ימצא חומר נוסף או כתוביות בספרים שאינן במקור, בחינתו תיפסל.

מותר השימוש במחשבוניס פיננסיים בלבד כגון Casio FC200.

נא להקפיד לענות על השאלות במחברות המצוינות לעיל.

תשובות שלא תיכתבנה במחברת הנכונה – לא תיבדקנה.

מועצת רואי חשבון מאחלת לך הצלחה!

חלק א' - 47%

שאלות רב ברירה מס' 1 - 25% (במחברת לבנה)

1.1 חברת "מקל" בע"מ - 2.5%

בדיון שנערך בדירקטוריון חברת "מקל" בע"מ (להלן: "החברה") לקראת אישור הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2015, מצא אחד הדירקטורים שיתרת סעיף "מזומנים ושווי מזומנים" בדוח על המצב הכספי ליום 31.12.2015, שונה מ"יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה" הנכללת בדוח על תזרימי המזומנים של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2015.

לפניכם שלושה היגדים העשויים להסביר את הפער:

I החברה נעזרת לשם ניהול המזומנים שלה, במשיכות יתר מבנקים העומדות לפירעון לפי דרישה. בדוח על תזרימי המזומנים קוזה יתרת משיכת היתר מיתרות המזומנים האחרות. בדוח על המצב הכספי היא נכללה במסגרת אשראי בנקאי לזמן קצר ביתרת ההתחייבויות השוטפות.

II יתרת צ'קים דחויים שהתקבלו מלקוחות והיו בקופת החברה ביום 31.12.2015, ונכללו בספר הקופה של החברה בהנהלת החשבונות שלה, נכללה בסעיף "לקוחות" בדוח על המצב הכספי, וביתרת "מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה" בדוח על תזרימי המזומנים.

III לחברה יתרות מזומנים אשר הועמדו כביטחון לבנק לשם מתן ערבות לחברה כלולה. לא ניתן להשתמש בכספים המשועבדים לפני מועד פקיעת הערבות, שהוא ב- 30.11.16. בדוח על המצב הכספי ליום 31.12.2015, נכללו הכספים המשועבדים בסעיף נפרד (שלא במסגרת יתרת המזומנים ושווי המזומנים) בקבוצת הנכסים השוטפים. בדוח על תזרימי המזומנים נכללו הכספים המשועבדים ביתרת "מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה".

איזה/אילו מההיגדים הנ"ל נכון/ים?

- א. רק היגדים II ו-III.
- ב. כל ההיגדים שגויים; יתרת "מזומנים ושווי המזומנים" צריכה להיות זהה בשני הדוחות.
- ג. רק היגד I.
- ד. כל ההיגדים.
- ה. רק היגד III.

1.2 חברת "ביש גדא" בע"מ - 2.5%

חברת "ביש גדא" בע"מ, (להלן: "החברה") מפעילה רשת של תחנות דלק ברחבי הארץ. כל תחנת דלק מהווה מרכז רווח, והחברה מודדת את התרומה של כל תחנה לרווח התפעולי שלה. עם זאת, בדוחות הכספיים מגדירה החברה את כל תחנות הדלק כמגזר בר דיווח אחד. לחברה מחויבות חוזית כלפי הלקוחות העיקריים שלה לקיים פריסה ארצית של תחנות דלק, שבה הריחוק בין תחנה לתחנה לא יעלה על 20 דקות נסיעה. כדי לעמוד במחויבות זו, רכשה

החברה בשנים האחרונות מספר תחנות דלק בפריפריה. כתוצאה מרכישות אלה נרשם בדוחות הכספיים של החברה מוניטין. בדיון פנימי שנערך בחברה נמצא שבשלב זה לא ניתן להפסיק את פעילותן של תחנות דלק שתרומתן לרווח התפעולי של החברה הינה שלילית וזאת בשל המחויבות לפריסה ארצית כאמור.

לקראת ההיערכות להכנת הדוחות הכספיים לשנת 2016 שכרה החברה מעריך שווי חיצוני על מנת שזה יבחן אם לא חלה ירידת ערך של המוניטין.

בדיון שהתקיים עם רואי החשבון המבקרים של החברה הועלו הטענות הבאות:

I לפי כללי הדיווח שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 36, הרי כל תחנת דלק מהווה יחידה מניבה מזומנים בפני עצמה. לפיכך יש להקצות תחילה את המוניטין לכל אחת מתחנות הדלק הרלוונטיות (שבעקבות רכישתן הוכר המוניטין בדוחות הכספיים של החברה), ולבחון את הסכום בר השבה של כל תחנה שנרכשה.

II בשל המחויבות החוזית כלפי הלקוחות העיקריים היוצרת תלות וסינרגיה בין תחנות הדלק, ניתן לבחון את ירידת ערך המוניטין בהתייחס לסכום בר השבה של ההשקעה בכל תחנות הדלק, כיחידה מניבה מזומנים אחת.

III חייבת להיות הלימה בין הגדרת "יחידת מניבה מזומנים" לצורך בדיקת ירידת ערך המוניטין, לבין האופן שבו החברה מגדירה את מגזרי הפעילות שלה בביאור על מגזרי הפעילות בדוחות הכספיים שלה.

IV מאחר שמוניטין נרשם בגין תחנות דלק שתרומתן לרווח התפעולי של החברה היא שלילית, יש להפחיתו, ללא תלות בבחינת ירידת הערך של יתרת המוניטין שהוכרה.

איזו מבין הטענות הנ"ל נכונה?

- א. טענה II.
- ב. טענה IV.
- ג. כל הטענות שגויות.
- ד. טענה III.
- ה. טענה I.

1.3 יחסים פיננסיים - 2.5%

לפניכם מספר היגדים המתייחסים לקשר שבין מכפיל הרווח הנקי, מכפיל הרווח התפעולי ומכפיל ה-EBITDA.

תחת ההנחה שהרווח הנקי של החברה הינו חיובי, איזה מבין ההיגדים הבאים נכון?

- א. כל ההיגדים המופיעים בכל התשובות האחרות שגויים.
- ב. כאשר לחברה יש הוצאות פחת והפחתות, מכפיל הרווח התפעולי יהיה גבוה ממכפיל ה-EBITDA. לא ניתן לקבוע מראש אם מכפיל הרווח הנקי יהיה גבוה או נמוך משני מכפילים אלה.
- ג. כאשר הרווח הנקי של החברה גדול מאפס, אזי מכפיל הרווח התפעולי יהיה גבוה ממכפיל ה-EBITDA ומכפיל ה-EBITDA יהיה גבוה ממכפיל הרווח הנקי.

ד. מכפיל ה-EBITDA יהיה גבוה ממכפיל הרווח התפעולי. מכפיל הרווח התפעולי יהיה גבוה ממכפיל הרווח הנקי.

ה. מכפיל הרווח הנקי יהיה גבוה ממכפיל הרווח התפעולי. מכפיל הרווח התפעולי יהיה גבוה ממכפיל ה-EBITDA.

1.4 חברת "נועם" בע"מ - 2.5%

חברת "נועם" (להלן: "החברה") הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ביום 1 בינואר 2014 רכשה החברה 250 מניות של חברת "ביתא" בע"מ (להלן: "חברת ביתא") המהוות 25% מהון המניות של חברת ביתא. שיעור ההחזקה מקנה לחברה השפעה מהותית בחברת ביתא, ובהתאם לכך, החל מאותו מועד, מטפלת החברה בהשקעה בחברת ביתא בהתאם לשיטת השווי המאזני.

ביום 1 בינואר 2016 העבירה החברה קרקע לחברת ביתא בתמורה להנפקת 200 מניות נוספות בחברת ביתא (להלן: "העסקה").

לאחר הנפקת המניות, ההשפעה המהותית נותרת בעינה. נכון ליום 1 בינואר 2016, השווי ההוגן של המניות שהונפקו עולה על ערך הקרקע בספרי החברה. הניחו כי קיימת מהות מסחרית בעסקה, כהגדרתה בתקן חשבוניות בינלאומי מספר 16, בדבר רכוש קבוע, ושהחברה מטפלת ברכוש הקבוע לפי מודל העלות.

לפניכם ארבעה היגדים אשר נאמרו בדיון שערכו רואי החשבון של החברה בדבר הטיפול החשבונאי בעסקה המתוארת לעיל:

I על פי רוב, בעסקאות כלפי מטה (downstream) אשר מעורבים בהן נכסים שאינם מהווים עסק, יש להכיר ברווח הנובע מהעסקה רק בגובה חלקם של המשקיעים הלא קשורים בחברת ביתא (החיצוניים). אך היות ובמקרה דנן מדובר בעסקה כלפי מטה בתמורה להנפקת זכויות הונות בחברת ביתא, יש לדחות את מלוא הרווח הנובע מהעסקה.

II יש להכיר ברווח הנובע מהעסקה בגובה חלקם של המשקיעים הלא קשורים בחברת ביתא (החיצוניים).

III אם יתברר כי לעסקה אין מהות מסחרית, הרווח ייחשב כבלתי ממומש ויבוטל כנגד חשבון ההשקעה המטופל, תוך שימוש בשיטת השווי המאזני.

IV אם כתוצאה מהעסקה הייתה החברה משיגה שליטה בחברת ביתא (כהגדרתה בתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 10, בדבר דוחות כספיים מאוחדים), במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, אזי יש מקום להכיר במלוא הרווח או ההפסד הנובע מהעסקה.

איזה/אילו מבין ההיגדים הנ"ל נכון/נכונים, לאור הוראות תקן חשבוניות בינלאומי מספר 28, בדבר השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות ותקן דיווח כספי בינלאומי מספר 10, בדבר דוחות כספיים מאוחדים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד III.
- ג. היגדים II ו-III.
- ד. היגדים III ו-IV.
- ה. היגדים I ו-IV.

1.5 חברת "מזון בריא" בע"מ - 2.5%

חברת "מזון בריא" בע"מ עוסקת בייצור דגני בוקר. ברבעון הרביעי של השנה חלה ירידה מהותית ובלתי צפויה בהיקף הייצור של החברה, שנבעה מסנטימנט שלילי של הצרכנים כלפי מוצרי דגני הבוקר, בעקבות הורדתם מהמדפים של מוצרים דומים המשווקים ע"י יצרנים אחרים. חלק ניכר מעלויות ייצור המלאי של החברה הינן עלויות תקורה קבועות. בדיון שהתעורר בהנהלת החברה לגבי אופן הצגת מלאי המוצרים שיוצרו (שהושלמו ושטרם הושלמו) ברבעון הרביעי של השנה, בדוח על המצב הכספי לתום השנה, הועלו הטענות הבאות:

I בשל הירידה הבלתי צפויה בהיקף הייצור, אין לכלול את מרכיב עלויות התקורה הקבועות בעלות המלאי.

II יש לכלול את מרכיב עלויות התקורה הקבועות בעלות המלאי, כאשר הקצאת עלויות התקורה הקבועות תבוסס על קיבולת הייצור הנורמלית של החברה. כל זאת, כל עוד עלות המלאי עולה על שווי המימוש נטו שלה.

III יש לכלול את מרכיב עלויות התקורה הקבועות בעלות המלאי, כאשר הקצאת עלויות התקורה הקבועות תבוסס על היקף הייצור בפועל של החברה. כל זאת, כל עוד עלות המלאי עולה על שווי המימוש נטו שלה.

IV לחברה יש תמיד שיקול דעת בין הצגת המלאי על בסיס העלויות המשתנות בייצור בלבד, לבין הצגת המלאי על בסיס מלוא עלויות הייצור (כולל הוצאות התקורה הקבועות). אולם, הבחירה בין שתי החלופות צריכה להיות מיושמת באופן עקבי מתקופה לתקופה.

איזה/אילו מבין הטענות שהועלו לעיל נכונה/ות?

- א. רק טענה IV.
- ב. טענות IV ו-III.
- ג. רק טענה II.
- ד. רק טענה I.
- ה. כל הטענות שגויות.

1.6 חברת "אלפא" בע"מ - 2.5%

חברת "אלפא" (להלן: "החברה") הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בשנת 2012 רכשה החברה בעיסקה מחוץ לבורסה 52% מהון המניות של חברת "ביתא" בע"מ (להלן: "חברת ביתא"), שאף היא חברה ציבורית נסחרת. אלפא מאחדת בדוחות הכספיים שלה את הדוחות הכספיים של חברת ביתא.

מאז תאריך הרכישה עלו שערי מניות ביתא בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בעשרות אחוזים.

בתאריך 31.12.2016 מכרה חברה א' בעיסקה מחוץ לבורסה 12% ממניות חברת ביתא במחיר המשקף את שער הסגירה של המסחר במניות ביתא באותו יום. סכום התמורה שהתקבל גבוה באופן משמעותי מהסכום שבו נכללות המניות שנמכרו בספרי החברה.

בדיון שהתקיים בדירקטוריון החברה התעוררה השאלה האם החברה עדיין שולטת בביתא, בשים לב לכך שהחברה אמנם מחזיקה רק ב- 40% ממניות ביתא, אך יתר המניות מפוזרות בקרב מספר רב של בעלי מניות שאינם קשורים ביניהם.

להלן ארבעה היגדים המתייחסים לעיסקת המכירה שהועלו בישיבת הדירקטוריון:

- I אם יימצא שהחברה ממשיכה לקיים את השליטה בביתא, הרי בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, ההפרש בין תמורת המכירה של 12% ממניות ביתא לבין ערכם בספרים יוכר במישרין בהון, ולא ייכלל בדוח על הרווח או ההפסד של החברה.
- II אם יימצא שהחברה איבדה את השליטה בביתא, היא תכיר ברווח ממכירת 12% ממניות ביתא בדוח על הרווח או ההפסד שלה. ההשקעה ביתרת המניות (40%) תוצג לפי ערכה בספרים.
- III אם יימצא שהחברה איבדה את השליטה בביתא, היא תכיר ברווח ממכירת 12% ממניות ביתא בדוח על הרווח או ההפסד שלה. ההשקעה ביתרת המניות (40%) תוצג לפי שווייה ההוגן, והחברה תכיר ברווח בגובה ההפרש שבין הערך בספרים לשווי ההוגן של יתרת המניות.
- IV אם יימצא שהחברה איבדה את השליטה בביתא, היא תכיר ברווח ממכירת 12% ממניות ביתא בדוח על הרווח והפסד שלה. ההשקעה ביתרת המניות (40%) תוצג לפי שווייה ההוגן. ההפרש שבין הערך בספרים לשווי ההוגן של יתרת המניות יוכר במישרין בהון, ולא ייכלל בדוח רווח והפסד של החברה.

איזה/אילו מבין ההיגדים הנ"ל נכון/ים?

- א. היגדים I ו-IV.
 ב. היגד III בלבד.
 ג. היגד II בלבד.
 ד. כל ההיגדים המופיעים בכל התשובות האחרות שגויים.
 ה. היגדים I ו-III.

1.7 חברת "האציל" בע"מ - 2.5%

חברת "האציל" בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ביום 1 בינואר 2016 (להלן: "מועד העיסקה") חתמה החברה על הסכם מכירה וחכירה בחזרה עם חברת "הנדל"ן הירושלמי", לפיו תמכור החברה לחברת "הנדל"ן הירושלמי" מבנה משרדים הנמצא בבעלותה (להלן: "המבנה") תמורת סך של 20 מיליון ש"ח במזומן (להלן: "מחיר המכירה"), ותחכור (החל מיום 1.1.2016) את המבנה לתקופה של 10 שנים, תמורת דמי שכירות שנתיים אשר ישולמו בתום כל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2016. העלות נטו של המבנה, כפי שהוצגה בספרי החברה, נכון ליום 1 בינואר 2016, הינה 21 מיליון ש"ח. שווי השימוש של המבנה עלה על ערכו בספרים באותו מועד. הניחו כי חכירת המבנה מהווה חכירה תפעולית, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 17, בדבר חכירות. כמו כן, הניחו כי אין עלויות מימוש.

לפניכם ארבעה היגדים שהועלו במסגרת ישיבת דירקטוריון החברה בנוגע לטיפול החשבונאי בעיסקה המתוארת לעיל:

- I אם מחיר המכירה מייצג את השווי ההוגן של המבנה, על החברה להכיר בהפסד במועד העיסקה בסך של 1 מיליון ש"ח בדוחותיה הכספיים לשנת 2016.
- II אם השווי ההוגן של המבנה במועד העיסקה הינו 21 מיליון ש"ח, דהיינו מחיר המכירה אשר נקבע בעיסקה הוא מתחת לשווי ההוגן של המבנה, אולם הפער מפוצה במלואו על ידי תשלומי החכירה העתידיים הנמוכים ממחיר השוק, יש לדחות את ההפסד ולהפחיתו באופן יחסי לתשלומי החכירה לאורך התקופה שבה חזוי שיהיה שימוש בנכס.
- III אם השווי ההוגן של המבנה במועד העיסקה הינו 19.4 מיליון ש"ח, כלומר מחיר המכירה של המבנה גבוה מהשווי ההוגן שלו ונמוך מערכו בספרים, אזי במועד העיסקה יש להכיר בהפסד מיידי בסך של 1.6 מיליון ש"ח.
- IV בשונה מנתוני השאלה, במידה וחכירת המבנה הייתה מסווגת כחכירה מימונית (כהגדרתה בתקן חשבוונאות בינלאומי מספר 17, בדבר חכירות), עודף כלשהו של התמורה ממכירת המבנה על הערך בספרים שלו, ככל שהיה נוצר, לא יוכר באופן מיידי כהכנסה על ידי החברה, אלא שהעודף יידחה ויופחת לאורך תקופת החכירה.

בהתאם להוראות תקן חשבוונאות בינלאומי מספר 17, איזה/אילו מבין ההיגדים הנ"ל נכון/ים?

- א. רק היגד IV.
- ב. רק היגדים III ו-IV.
- ג. רק היגדים I ו-II.
- ד. רק היגד III.
- ה. כל ההיגדים.

1.8 חברת "תשר"ק בע"מ - 2.5%

חברת "תשר"ק" הינה בעלת נדל"ן מניב. לחברה התנייה פיננסית מבנק "ממנ", לפיה סכום תזרים המזומנים מפעילות שוטפת (כפי שהוא נכלל בדוח על תזרימי המזומנים) יהיה גבוה מאפס. טיוטת הדוחות הכספיים לשנת 2016 מצביעה על כך שלראשונה מזה שנים, סכום תזרים המזומנים מפעילות שוטפת יהיה שלילי (קטן מאפס).

עד כה נהגה החברה לכלול את תשלומי הריבית השוטפת על ההלוואות שנטלה למימון רכישת הנדל"ן בסעיף תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת.

בדיון ראשוני שנערך בהנהלת החברה במסגרת היערכות להכנת הדוחות הכספיים לשנת 2016, טען חשב החברה, כי לפי הוראות תקן חשבוונאות בינלאומי IAS 7 בדבר דוח על תזרימי מזומנים, ניתן לסווג את תשלומי הריבית על ההלוואות לסעיף "תזרימי המזומנים מפעילות מימון", ובכך להביא לגידול משמעותי בסכום "תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת".

לפניכם מספר היגדים המתייחסים להצעת החשב.

איזה מבין ההיגדים הבאים הינו נכון?

- א. לפי תקן חשבוונאות בינלאומי IAS 7, ניתן אמנם לבחור בין הצגת תשלומי הריבית בסעיפי "תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת", לבין הצגתם כחלק מ"תזרימי המזומנים מפעילות

- מימון". עם זאת, שינוי הטיפול החשבונאי באופן הצגת תשלומי הריבית בדוח על תזרימי המזומנים מהווה שינוי במדיניות החשבונאית שנבחרה בעבר. שינוי זה יהיה מותר רק אם החברה תוכל להצביע על כך שהשינוי יגרום לכך שהדוחות הכספיים יספקו מידע מהימן ורלוונטי יותר למשתמשים בנוגע לתזרימי המזומנים שלה.
- ב. הטיפול החשבונאי הראוי בתשלומי הריבית הוא לכלול אותם בסעיפי "תזרימי מזומנים מפעולות מימון", ולכן הצעת החשב נכונה.
- ג. מכיוון שמלכתחילה יכולה היתה החברה לבחור באחת משתי חלופות ההצגה של הוצאות הריבית בדוח על תזרימי המזומנים, הרי מעבר מחלופה לחלופה מותר תמיד, ובלבד שלסיווג מחדש יינתן גילוי מתאים בדוחות הכספיים.
- ד. כל ההיגדים המופיעים בכל התשובות האחרות שגויים.
- ה. טענת החשב אינה נכונה; לא ניתן לכלול את תשלומי הריבית בסעיף "תזרימי המזומנים מפעולות מימון".

1.9 יחסים פיננסיים - מכפילי הון - 2.5%

לפניכם חמישה היגדים המתייחסים לאופן חישוב מכפיל ההון.

איזה מבין ההיגדים הבאים הינו נכון?

- א. מכפיל ההון מבטא את יחס שווי השוק של החברה לסכום ההון וההתחייבויות הפיננסיות נטו של החברה.
- ב. מכפיל ההון מבטא את יחס שווי השוק של החברה לסכום ההון בניכוי ההון המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שהוא נכלל בדוח על המצב הכספי.
- ג. מכפיל ההון מבטא את יחס שווי השוק של החברה לסכום ההון בתוספת שווי המניות שבאוצר, כפי שנכלל בדוח על המצב הכספי.
- ד. מכפיל ההון מבטא את יחס שווי השוק של החברה לסכום ההון הנכלל בדוח על המצב הכספי של החברה.
- ה. מכפיל ההון מבטא את יחס שווי השוק של החברה לסכום ההון של החברה, כפי שהוא נכלל בדוח "הסולר" (בפרק "מידע כספי נפרד" בדוחות התקופתיים של החברה).

1.10 חברת "הבונים" בע"מ - 2.5%

חברת "הבונים" בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה קבלנית אשר בנתה שכונת מגורים חדשה בצפון השרון. חלק מהעבודות שבוצעו כללו עבודות בנייה כקבלן מבצע עבור קבלנים יזמים אחרים. לחברה ביטוח "אחריות קבלנים" בחברת ביטוח מסחרית גדולה. בשנת 2015 קרסו מספר מרפסות בבניין אותו בנתה החברה. במהלך שנת 2016 הוגשו כנגד החברה מספר תביעות בגין נזקים שנגרמו לדיירים ולקבלן הראשי (היזם) בסכום כולל של כ- 400 מיליון ש"ח.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה לשם סיכום שנת 2016 נמסרו לדירקטורים מפי יועציה המשפטיים של החברה ההערכות הבאות:

* צפוי שהתביעות נגד החברה תתקבלנה ע"י בית המשפט. להערכת יועציה המשפטיים של החברה, לאור מו"מ המתקיים עם כלל התובעים לשם השגת הסדר מוחץ לכותלי בית המשפט, לפיו הסכום הכולל שישולם לתובעים יהיה כ- 200 מיליון ש"ח, הסכום הכולל שייפסק לחובתה בבית המשפט יהיה כ- 200 מיליון ש"ח.

* להערכת יועציה המשפטיים של החברה, הנזק מכוסה ע"י חברת הביטוח, באופן שחברת הביטוח תשפה את החברה על מלוא סכום הפיצוי שישולם לתובעים, בניכוי סכום השתתפות עצמית של כ- 5 מיליון ש"ח.

* החברה פנתה לחברת הביטוח לבירור הסדר השיפוי. חברת הביטוח הודיעה לחברה כי היא מכירה בחובתה, במסגרת תנאי הפוליסה, לשפות את החברה במלוא הסכום שייפסק לחובתה ע"י בית המשפט. עם זאת, דורשת חברת הביטוח שכל הסדר שיושג עם התובעים יובא לאישורה המוקדם, ורק לאחר אישורה ישולם סכום השיפוי לחברה. כמו-כן, מינתה חברת הביטוח עורכי דין מטעמה לשם ייצוג החברה בערכאות המשפטיות.

מהו הטיפול החשבונאי הנדרש בדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2016? (יש להתעלם מהשלכות המס).

א. יש לכלול בדוח על המצב הכספי הפרשה לסכום הצפוי שבו תסולק התביעה כ- 200 מיליון ש"ח, ואין להכיר בנכס בגין השיפוי מחברת הביטוח.

ב. בדוח על הרווח הכולל ניתן לקזז את סכום השיפוי הצפוי מסכום ההוצאה בגין ההפרשה לתביעות, ולהכיר בהוצאה בסכום נטו של 5 מיליון ש"ח.

ג. יש לכלול בדוח על המצב הכספי הפרשה למלוא סכום התביעות כ- 400 מיליון ש"ח, ואין להכיר בנכס בגין השיפוי מחברת הביטוח.

ד. יש לכלול בדוח על המצב הכספי הפרשה בגין התביעה בסכום של 200 מיליון ש"ח, ובנכס בסכום של 195 מיליון ש"ח. בדוח על הרווח הכולל לא ניתן לקזז בין סכום ההוצאה בגין ההפרשה לתביעות לבין סכום השיפוי הצפוי מחברת הביטוח.

ה. אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה.

שאלה מס' 2 - 22% (במחברת כחולה)

להלן פירוט אירועים בחברות "אודם" ו"ברקת" בשנים 2015 ו-2016:

אודם

1. חברת "אודם" (להלן – "אודם") הינה חברה אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. להלן הרכב ההון של "אודם" ל- 31.12.2014, כפי שנכלל בדוחות הכספיים הנפרדים שלה:

ש"ח	
150,000	הון מניות רגילות בנות 1 ש"ח
200,000	פרמיה על מניות
175,000	9% מניות בכורה בנות 1 ש"ח (*)
2,200,000	עודפים

(*) מניות הבכורה צוברות, אינן ניתנות לפדיון או להמרה ואינן משתתפות. דיבידנד אחרון בגינן חולק ב- 31.12.2014.

2. ב-1.1.2015 רכשה "אודם" 90% מהון המניות של חברת "ברקת" (להלן – "ברקת"). ראה נתון 1 ב"ברקת".
3. ב-31.3.2015, העניקה "אודם" לסמנכ"ל הכספים 40,000 אופציות וזאת בתנאי שימשיך בתפקידו בחברה עד ל-31.3.2019. להלן תנאי האופציות:
 - א. כל אופציה ניתנת למימוש מתום תקופת ההבשלה ועד ל-1.11.2019 למניה רגילה אחת של "אודם" בת 1 ש"ח תמורת תוספת מימוש לא צמודה של 14 ש"ח לאופציה.
 - ב. שוויה ההוגן של האופציה למועד הענקה נאמד ב-30 ש"ח.
 - ג. בכל מקרה של חלוקת מניות הטבה לפני תום תקופת המימוש, יותאם יחס המימוש בשיעור מרכיב ההטבה.
 - ד. ב-31.12.2015 וב-31.12.2016 סמנכ"ל הכספים ממשיך בתפקידו ו"אודם" צופה כי ימשיך בתפקידו עד 31.3.2019.
4. ב-31.5.2015 רכשה "אודם" מ"ברקת" מלאי בסך 80,000 ש"ח. שיעור הרווח הגולמי בעסקה זו הוא 40%. מחצית מהמלאי נמכרה עד תום שנת 2015 והמחצית הנותרת נמכרה במהלך 2016.
5. ב-30.9.2015 רכשה "אודם" רכוש קבוע ב-273,000 ש"ח וזאת בתמורה להנפקת מניות של "אודם".
6. ב-30.4.2016 הציעה "אודם" מניות רגילות, בדרך של זכויות, לבעלי המניות הקיימים, ביחס של 1:1 (מניה רגילה בת 1 ש"ח תונפק לכל בעל מניה בערב ההנפקה, במחיר של 34 ש"ח). כל בעלי המניות מימשו את זכותם.
7. ב-30.4.2016 רכשה "אודם" 20% מאגרות החוב להמרה שהונפקו על ידי "ברקת" ביום זה (ראה נתון 3 ב"ברקת"). "אודם" סיווגה את השקעתה באגרות החוב להמרה של "ברקת" בדוחותיה הנפרדים, כמוחזקת לפדיון.
8. ב-30.6.2016 העניקה "אודם" לסמנכ"ל המכירות זכות לקבל 21,000 מניות כעבור 4 שנים וזאת בהתקיים התנאים הבאים:
 - א. המשך העסקתו של סמנכ"ל המכירות עד ליום 30.6.2020.
 - ב. מחיר המניה, ביום קבלת המניות, יעלה על 49 ש"ח.
 - ג. השווי ההוגן של כל מניה במועד ההענקה, המביא בחשבון סבירות הגעתה של המניה ליעד המחיר המבוקש, הוא 33 ש"ח.
 - ד. נכון ל-31.12.2016 סמנכ"ל המכירות ממשיך בתפקידו ו"אודם" צופה שימשיך בתפקידו עד ל-30.6.2020.
9. ב-31.12.2016 רכשה "אודם" בבורסה 40% נוספים מאגרות החוב להמרה של "ברקת" תמורת 60,000 ש"ח. השווי ההוגן של הרכיב ההתחייבותי הכלול בתמורה ששולמה הוא 50,000 ש"ח. "אודם" סיווגה את השקעתה באגרות החוב להמרה של "ברקת" בדוחותיה הנפרדים, כמוחזקת לפדיון.
10. הרווח הנקי בדוחות הכספיים הנפרדים של "אודם" לשנת 2015 ולשנת 2016 הסתכם ב-1,000,000 ש"ח ו-1,150,000 ש"ח בהתאמה.

ברקת

1. חברת ברקת (להלן – "ברקת") הוקמה ב- 1.1.2015. הון המניות במועד הקמתה מורכב מ- 32,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח.
2. ב-31.8.2015 הנפיקה "ברקת" 18,000 אופציות תמורת 7.50 ש"ח לכל אופציה. כל אופציה ניתנת למימוש למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח של "ברקת", עד ל- 1.10.2016, תמורת תוספת מימוש לא צמודה בסך 9 ש"ח. "אודם" אינה מחזיקה באופציות הנ"ל.
 - א. ב-31.12.2015 מומשו למניות 60% מהאופציות שהונפקו על ידי "ברקת".
 - ב. יתר האופציות האמורות פקעו מבלי שמומשו.
3. ב-30.4.2016 הנפיקה "ברקת" אגרות חוב בערך נקוב של 90,000 ש"ח הניתנות להמרה למניות רגילות של "ברקת" עד ל- 30.4.2021, להלן תנאי אגרות החוב:
 - א. אגרות החוב ניתנות להמרה ביחס של 30 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב למניה רגילה אחת.
 - ב. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית לא צמודה בשיעור של 7% המשולמת החל מ- 30.4.2017.
 - ג. קרן אגרות החוב נפרעת בתשלום אחד ב- 30.4.2021.
 - ד. שיעור ריבית ההיוון, במועד ההנפקה, בגין אגרות חוב דומות ללא זכות המרה, הוא 9%.
4. הרווח הנקי בדוחות הכספיים של "ברקת" לשנת 2015 ולשנת 2016 הסתכם ב- 135,000 ש"ח ו- 150,000 ש"ח בהתאמה.

להלן נתונים בדבר מחירי המניות של "אודם" ו"ברקת" בש"ח:

תאריך	חברת אודם	חברת ברקת
ממוצע 31.3.15-31.12.15	41	14
ממוצע 30.6.15-31.12.15	38	12
ממוצע 31.8.15-31.12.15	39	12
ממוצע 30.9.15-31.12.15	39	18
30.9.15	40	16
30.4.16	38 (i)	20
ממוצע 1.1.16-30.6.16	35 (ii)	18
ממוצע 1.1.16-1.10.16	36	18
ממוצע 30.6.16-31.12.16	45	20
ממוצע 1.1.16-31.12.16	40 (ii)	16
31.12.16	50	25

- (i) לפני הנפקת הזכויות.
- (ii) מחיר מניה ממוצע לתקופה מעודכן בעקבות הנפקת המניות בדרך של זכויות.

יש להתעלם מהשפעת המס.

נדרש:

בהתבסס על הוראות תקן חשבוונאות בינלאומי מס' 33 – דווח למניה, להציג:

1. רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה של חברת "ברקת" לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2015 ולשנה שהסתיימה ביום 31.12.2016.

2. רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה בדוחות הכספיים המאוחדים של חברת "אודם" לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2015 ולשנה שהסתיימה ביום 31.12.2016 (לרבות הצגת מספרי השוואה, כפי שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים, לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2016).

יש לצרף חישובי עזר מלאים ומפורטים.

סוף חלק א'

ב ה צ ל ח ה

חלק ב' - 53%

שאלה מס' 3 - 22% (במחברת צהובה)

חברת "אלפא" הינה חברה ישראלית ומטבע פעילותה הוא השקל החדש. להלן הדוחות המאוחדים על המצב הכספי לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2015:

31.12.14	31.12.15	
2,000,000	4,000,000	מזומן
300,000	600,000	לקוחות
700,000	700,000	מלאי
150,000	400,000	רכוש קבוע, נטו
		השקעות בחברות
?	?	כלולות
?	?	מוניטין
(500,000)	(700,000)	ספקים
(300,000)	(100,000)	זכאים
?	?	אגרות חוב
(1,000,000)	(1,000,000)	הון מניות
?	?	עודפים
?	?	קרן הון מהפרשי תרגום
?	?	זשמ"ש

בשנת 2015 רכשה חברת "אלפא" במזומן רכוש קבוע בסך 300,000 ש"ח.

השקעה בחברת "ביתא"

ביום 1.1.15 הנפיקה חברת "ביתא" 4,000 מניות בנות 1 ש"ח תמורת 60 ש"ח למנייה (המייצגים את שוויה ההוגן של המנייה) שנתקבלו במזומן. חברת "אלפא" רכשה לראשונה 3,500 מניות בהנפקה זו. זכויות שאינן מקנות שליטה נמדדות בשווי הוגן.

להלן הדוח על המצב הכספי של חברת "ביתא" ליום 31.12.14:

31.12.14	
200,000	מזומן
50,000	רכוש קבוע, נטו
(200,000)	ספקים
(1,000)	הון מניות- בנות 1 ש"ח
(4,000)	פרמיה
(45,000)	עודפים

להלן נתונים ליום רכישת השליטה בחברת "ביתא":

1. חברת "אלפא" מהווה ספק עיקרי של חברת "ביתא". נכון להיום השגת השליטה, בספרי חברת "ביתא" חוב לחברת "אלפא" בסך 100,000 ש"ח.

2. ב- 1.1.15 תלויה כנגד חברת "ביתא" תביעה בגינה לא נוצרה הפרשה היות ולא צפוי תזרים מזומנים שלילי. שווייה ההוגן של התביעה באותו מועד מוערך ב- 70,000 ש"ח. לאור חוות דעת חדשה של יועציה המשפטיים של חברת "ביתא", ביום 31.12.15 יצרה חברת "ביתא" הפרשה בגין התביעה בסך 80,000 ש"ח. מלבד תביעה זו תאם שווייה ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המזוהים של חברת ביתא ביום רכישת השליטה על ידי חברת אלפא את ערכיהם בספרים.

ביום 2.1.15 רכשה חברת "ביתא" 100% מאגרות החוב סדרה א' שהנפיקה חברת "אלפא" ביום 1.1.14. סדרה א' כוללת 200,000 אגרות חוב בנות 1 ש"ח הנושאות ריבית שנתית בשיעור של 8% המשולמת בתום כל שנה. קרן אגרות החוב נפרעת בתשלום אחד בתום 4 שנים. ריבית השוק בימים 1.1.14 ו-2.1.15 היא 12% ו-10% בהתאמה. ביום 31.12.15 מכרה חברת "ביתא" 80% מאגרות החוב בריבית שוק בשיעור 9%.

ביום 31.12.15 הכריזה וחילקה חברת "ביתא" דיבידנד במזומן בסך 100,000 ש"ח.

בשנת 2015 רכשה חברת "ביתא" במזומן רכוש קבוע בסך 500,000 ש"ח.

הונה העצמי של חברת "ביתא" ליום 31.12.15 הוא 500,000 ש"ח.

"השקעה בחברת גמא"

ביום 1.1.14 רכשה חברת "אלפא" 6000 מניות (60%) של חברת "גמא" תמורת 420,000 ש"ח המייצגים את שווייה ההוגן של הרכישה. זכויות שאינן מקנות שליטה נמדדות בשווי הוגן. הונה העצמי של חברת "גמא" לאותו היום היה 500,000 ש"ח.

ביום 1.1.14 שווייה ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המזוהים של חברת "גמא" תאם את ערכם בספרים למעט מכונות הייצור ששווין ההוגן עלה על ערכן בספרים ב-30,000 ש"ח ויתרת חייהן ביום הרכישה היה 5 שנים. בשנת 2014 הרוויחה חברת "גמא" 200,000 ש"ח והכריזה וחילקה דיבידנד בסך 50,000 ש"ח.

ביום 31.12.15 הנפיקה חברת "גמא" אגרות חוב להמרה בערך נקוב של 100,000 ₪ תמורת 700,000 ₪. אגרות החוב הונפקו לתקופה של 5 שנים והן נושאות ריבית בשיעור 10% לשנה המשולמת ב-31.12 בכל שנה. קרן אגרות החוב נפרעת בתשלום אחד בתום 5 שנים והן ניתנות להמרה באופן מיידי למניות ביחס של 10:1 (כל 10 ₪ ע.ג. אג"ח למנייה אחת). שיעור ההיוון לאג"ח דומות ללא זכות המרה הוא 16%. חברת "אלפא" לא השתתפה בהנפקה. יש להניח כי זכויות ההצבעה הפוטנציאליות הינן ממשיות וכי אופציית ההמרה נמצאת עמוק בתוך הכסף. מחיר מניית חברת "גמא" ביום 31.12.15 הוא 75 ש"ח.

להלן הדוח על המצב הכספי של חברת "גמא" ליום 31.12.15 טרם הנפקת אגרות החוב:

31.12.15

200,000	מזומן
100,000	מלאי
400,000	רכוש קבוע, נטו
(200,000)	זכאים
(10,000)	הון מניות- בנות 1 ש"ח
(30,000)	פרמיה
(460,000)	עודפים

השקעה בחברת "דלתא"

ביום 1.1.15 רכשה חברת "אלפא" 4,000 מניות של חברת "דלתא" תמורת 150,000 דולר. מטבע פעילותה של חברת "דלתא" הוא הדולר.

להלן דוחות על המצב הכספי של חברת "דלתא" בדולרים :

31.12.14	31.12.15	
330,000	300,000	מזומן
60,000	200,000	לקוחות
150,000	200,000	רכוש קבוע, נטו
(200,000)	(200,000)	זכאים
(10,000)	(10,000)	הון מניות- בנות 1 דולר
(30,000)	(30,000)	פרמיה
(300,000)	(460,000)	עודפים

1. ביום 1.1.15 שווייה ההוגן של הקרקע הרשומה בספרי חברת "דלתא" גבוה מערכה בספרים ב-10,000 דולר. הקרקע נמכרה ביום 31.3.15. מלבד הקרקע שווים ההוגן של הנכסים וההתחייבויות המזוהים של חברת "דלתא" תאם את ערכיהם בספרים.
2. ביום 30.12.15 חברת "דלתא" הכריזה וחילקה דיבידנד במזומן בסך 50,000 דולר.
3. רווחי חברת דלתא מתפלגים באופן שווה על פני השנה.
4. ביום 31.12.15 מכרה חברת "אלפא" 10% מהון מניות חברת "דלתא" תמורת 70 דולר למנייה.
5. להלן נתונים אודות שערי חליפין :

ש"ח ל-1 דולר	תאריך
3.80	31.12.14/1.1.15
3.60	31.3.15
3.90	30.12.15/31.12.15
3.70	ממוצע 2015

נתונים נוספים :

1. יש להתעלם מהשפעת מס.
2. תקבולי ריבית ותשלומי ריבית מוצגים בפעילות שוטפת.
3. תקבולי דיבידנד מוצגים בפעילות השקעה ותשלומי דיבידנד מוצגים בפעילות מימון.
4. כל החברות מיישמות מדיניות חשבונאית זהה.

נדרש :

לערוך דוח מאוחד על תזרימי מזומנים של חברת "אלפא" ובנותיה לשנה שנסתיימה ב-31.12.15. יש לצרף הסברים וחישובי עזר מפורטים.

שאלה מס' 4 - 21% (במחברת ירוקה)

חברת המלבישים בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה ציבורית העוסקת בתחום הביגוד וההנעלה. להלן נתוני רווח והפסד מתוך מאזני הבוחן של החברה לרבעונים הראשון והשני של שנת 2015 (באלפי ש"ח):

רבעון 2	רבעון 1	
117,000	92,000	מכירות
65,000	46,000	עלות המכר
3,000	2,000	הוצאות מכירה ושיווק
13,000	11,000	הוצאות הנהלה וכלליות
1,500	1,000	הוצאות מימון

נתונים נוספים:

1. במהלך חודש מרץ 2015 יצאה החברה במבצע, לפיו כל סוחר אשר רוכש מהחברה 20 חליפות יוקרה במחיר מלא של 450 ש"ח לחליפה, יקבל בחינם 10 חולצות קצרות, אשר נמכרות בשוטרף על ידי החברה תמורת 100 ש"ח לחולצה. שיעור הרווח הגולמי הגלום במבצע הוא 20% ושיעור הוצאות השיווק הוא 5%. החברה מכרה בחודש מרץ 2,500 חבילות מבצע והכירה במלוא התמורה וההוצאות ברבעון הראשון בשנת 2015. עקב מחסור לא צפוי בחולצות הקצרות, נמסרו לרוכשים עד 31 במרץ 2015 רק חליפות היוקרה במחיר מלא. ביום 10 במאי 2015 הגיע משלוח החולצות הקצרות וכל החולצות נמסרו לרוכשים (הסיכונים והסיכויים בגין המלאי מועברים לרוכשים בעת מסירת הסחורה).

2. החברה מודדת את המלאי שברשותה בהתאם לשיטת הממוצע המשוקלל (נתוני עלות המכר חושבו לפי שיטה זו). ביום 15 ביולי 2015 החליטה החברה לשנות את שיטת המדידה לשיטת נרי"ר. להלן נתונים לגבי עלות ושווי מימוש נטו של מלאי החברה בתום כל רבעון (באלפי ש"ח):*

30.6.2015	31.3.2015	31.12.2014	
42,000	44,000	40,000	נרי"ר
41,000	46,000	37,000	ממוצע משוקלל
43,500	45,500	42,000	שווי מימוש נטו

* לא כולל מלאי החליפות והחולצות הקצרות (סעיף 1) ולא כולל מלאי העניבות (סעיף 3). בכל התקופות ערך מלאי החליפות והחולצות הקצרות (סעיף 1) וערך מלאי העניבות (סעיף 3) זהה בנרי"ר ובממוצע משוקלל.

3. מעבר לשיווק ומכירה של ביגוד והנעלה, עוסקת החברה גם בייצור של עניבות (פעילות שאינה מייצגת תחום עיקרי ונפרד בפעילות החברה). ביום 1 בינואר 2015 החליט דירקטוריון החברה להפסיק את ייצור העניבות ולהעמיד למכירה את מכונת ייצור העניבות לרבות מלאי העניבות (במצבם הנוכחי ובמסגרת עסקה אחת). החל מאותו מועד החלה החברה במאמצי השיווק, והעמידה את מכונת הייצור, לרבות המלאי, למכירה תמורת 12,000 אלפי ש"ח, מחיר המייצג את השווי ההוגן של מכונת הייצור לרבות המלאי. עד ליום 30 ביוני 2015 טרם נמצא רוכש אך החברה צופה ברמה גבוהה של וודאות כי תוכל לממש את העסקה עד תום שנת 2015. להלן נתונים נוספים לגבי מכונת הייצור ומלאי העניבות:

- מכונת ייצור העניבות - המכונה נרכשה ביום 1 בינואר 2011 ומופחתת בקו ישר על פני 12 שנים מיום רכישתה. ליום 1 בינואר 2015 הערך בספרים הסתכם ב- 9,600 אלפי ש"ח.
- מלאי עניבות - ליום 1 בינואר 2015 הערך בספרים הסתכם ב- 4,000 אלפי ש"ח. שווי המימוש נטו לימים 1 בינואר 2015, 31 במרץ 2015 ו- 30 ביוני 2015 הסתכם ב- 4,000 אלפי ש"ח, 3,400 אלפי ש"ח ו- 3,750 אלפי ש"ח, בהתאמה. לא היו מימושים של מלאי זה במהלך שנת 2015.
- השווי ההוגן של מכונת הייצור לרבות המלאי לימים 31 במרץ 2015 ו- 30 ביוני 2015 הסתכם ב- 12,000 אלפי ש"ח ו- 10,300 אלפי ש"ח, בהתאמה. עלויות המכירה מהוות 4% מהעסקה.
- החברה לא רשמה ירידות ערך בגין מכונת הייצור לרבות מלאי העניבות, והשפעות המדידה של החלטת הדירקטוריון כאמור לעיל טרם קיבלו ביטוי בספרים.

4. ביום 1 בינואר 2015 הגיעה החברה להסדר תשלום מבוסס מניות עם עובדי השיווק בחברה. בהתאם להסדר, כל עובד אשר יעבוד בחברה במשך שנתיים יהיה זכאי בתום שנת 2016 למזומן בשווי 50 מניות, או ל- 75 מניות, לפי בחירתו. במידה והעובד בוחר בחלופת המניות, המניות תהיינה חסומות למשך שנה. החברה טרם נתנה ביטוי בספרים להסדר. להלן נתונים לגבי כמויות עובדים ושווי הוגן של המניה:

	אומדן עובדים		שווי הוגן מניה	בהתחשב בחסימה
	עובדים בפועל	במועד ההבשלה	שווי הוגן מניה	
1.1.2015	150	143	3	2.4
31.3.2015	146	135	3.8	3.3
30.6.2015	141	129	4.5	3.7

5. משרד הפרסום של החברה הפיק חוברת אופנה עבור החברה לצורך מסע פרסום המתוכנן לרבעון האחרון בשנת 2015. חוברת האופנה הועברה לחברה ביום 31 במאי 2015. הפצת חוברת האופנה לחנויות בוצעה ביום 10 באוקטובר 2015. התשלום לחברת הפרסום בסך 3,500 אלפי ש"ח טרם נרשם בספרים.

6. ביום 15 במאי 2015 הוחלט להעניק בונוס חד פעמי למנכ"ל החברה לאור הביצועים המוצלחים ברבעון הראשון של שנת 2015. הבונוס בסך 2,000 אלפי ש"ח שולם ביום 15 באוגוסט 2015 ונרשם בספרי החברה במועד זה.

7. ביום 15 באפריל 2015 הגישה החברה תביעה כנגד ספק בגין נזקים שנגרמו לה בשנת 2014. להערכת החברה, קיימת סבירות של מעל 50% שהתביעה תתקבל, ולאור זאת הכירה ברבעון השני של שנת 2015 בהכנסות בסך 1,500 אלפי ש"ח, במסגרת הקטנת הוצאות הנהלה וכלליות. ביום 20 ביולי קבע בית משפט השלום כי הספק ישלם לחברה 800 אלפי ש"ח. בכוונת הספק לערער על פסק הדין.

8. לחברה מעמד מס מיוחד ושיעור המס החל עליה בגין הכנסה חייבת עד גובה 40,000 אלפי ש"ח הוא 15%. שיעור המס החל בגין הכנסה חייבת מעבר לסכום זה הוא 22%. עד לתום הרבעון הראשון של שנת 2015 היה צפוי שהחברה תעמוד בכל התנאים לקבלת הטבות המס. ביום 1 באפריל 2015 בוטל במפתיע מעמד המס המיוחד של החברה עקב חוסר הגעה להבנות עתידיות בין החברה לרשויות המס, דבר המהווה אי קיום של התנאים לקבלת הטבות המס. לאור זאת, שונה שיעור המס החל על החברה ל-25% על מלוא הכנסתה החייבת,

רטרואקטיבית מתחילת שנת 2015. ביום 31 בדצמבר 2014 היו לחברה הפסדים להעברה בסך 27,000 אלפי ש"ח, ובגין סכום זה יצרה החברה מסים נדחים בסך 3,000 אלפי ש"ח. לאורך כל התקופות, אין הבדלים בין הרווח החשבונאי לפני מס לבין ההכנסה החייבת לצרכי מס. הערכת החברה לגבי הרווח השנתי (לפני מס) לשנת 2015, כפי שהעריכה בתום הרבעונים הראשון והשני בשנת 2015 הסתכמה ב- 92,000 אלפי ש"ח וב- 111,000 אלפי ש"ח, בהתאמה.

9. הדוחות הכספיים של החברה מתפרסמים לאחר חודש מתום כל רבעון.

נדרש:

להציג דוחות רווח והפסד של חברת המלבישים בע"מ לתקופות ביניים של שלושה חודשים שהסתיימו בימים 31.3.2015 ו-30.6.2015, כפי שיופיעו בדוחות הכספיים לשנת 2016 כמספרי השוואה. יש לצרף חישובי עזר מלאים ומפורטים.

שאלה מס' 5 - 10% (במחברת ורודה)

ביום 1.1.2010 העניקה חברת ספיר בע"מ - חברה אם סופית - זכות לעלית ערך מניות במזומן (share appreciation rights) של חברת ברקת בע"מ - חברה בת - לעובדים של אותה חברה בת. חברת ברקת בע"מ מוחזקת על ידי חברת ספיר בע"מ בעקיפין באמצעות חברת אודם בע"מ. לחברת ספיר בע"מ מחוייבות לסלק את עסקת התשלום מבוסס המניות במזומן. הענקת הזכות לעלית ערך המניות מותנית בהישארות העובדים בשירות חברת ברקת בע"מ עד תום שנת 2011, ובעלית ערך מחיר המניות של ברקת בע"מ ב-10% לפחות עד תום שנת 2011. (שני תנאים מצטברים). לכל אחד מ-100 עובדי חברת ברקת בע"מ הוענקה זכות אחת. ערך הזכות במועד ההענקה היה 11 ש"ח. השווי ההוגן של כל זכות בתום שנת 2010 היה 10 ש"ח. הצפי במועד ההענקה הוא כי 90 עובדים יישארו בשירות חברת ברקת בע"מ עד תום שנת 2011. בפועל במהלך שנת 2011 פרשו 20 עובדים. בתום שנת 2011 תנאי השוק לא הושג והשווי ההוגן של כל זכות הסתכם באפס.

נדרש:

להראות באמצעות פקודות יומן את השתקפות ההסדר לתשלום מבוסס מניות המתואר לעיל לשנת 2010 ו-2011 בדוחות הכספיים הנפרדים של:

- חברת ספיר בע"מ
- חברת אודם בע"מ
- חברת ברקת בע"מ
- ובדוחות הכספיים המאוחדים של:
- חברת ספיר בע"מ
- חברת אודם בע"מ

יש לצרף חישובי עזר מלאים ומפורטים.

סוף חלק ב'

ב ה צ ל ח ה !

חלק א' - 47%

פתרון שאלה מס' 1 - 25%

1.1 חברת "מקל" בע"מ - 2.5%

התשובה הנכונה היא :

החברה נעזרת לשם ניהול המזומנים שלה, במשיכות יתר מבנקים העומדות לפרעון לפי דרישה. בדוח על תזרימי המזומנים קוזה יתרת משיכת יתר מיתרות המזומנים האחרות. בדוח על המצב הכספי היא נכללה במסגרת אשראי בנקאי לזמן קצר ביתרת ההתחייבויות השוטפות.

ראה - IAS7 - דוח על תזרימי מזומנים, סעיף 8.

מזומנים ושווי מזומנים

8. נטילות אשראי בנקאי, נחשבות בדרך כלל, פעילויות מימון. אולם, במדינות מסוימות, משיכות יתר מבנק אשר עומדות לפירעון לפי דרישה מהוות חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של ישות. בנסיבות אלה, משיכות יתר מבנק נכללות כמרכיב של מזומנים ושווי מזומנים. מאפיין של הסדרים בנקאיים כאלה הוא שלעיתים קרובות יתרת הבנק משתנה מיתרה חיובית למשיכת יתר.

1.2 חברת "ביש גדא" בע"מ - 2.5%

התשובה הנכונה היא :

בשל המחוייבות החוזית כלפי הלקוחות העיקריים היוצרת תלות וסינרגיה בין תחנות הדלק, ניתן לבחון את ירידת ערך המוניטין בהתייחס לסכום בר השבה של ההשקעה בכל תחנות הדלק כיחידה מניבה מזומנים אחת.

ראה - IAS36 ירידת ערך נכסים, סעיף 68:

68. כמוגדר בסעיף 6, יחידה מניבה-מזומנים של נכס היא הקבוצה הקטנה ביותר של נכסים, המכילה את הנכס, והמפיקה תזרימי מזומנים חיוביים שהם בלתי תלויים בעיקרם בתזרימי המזומנים החיוביים מנכסים אחרים או מקבוצות נכסים אחרות. זיהוי היחידה המניבה-מזומנים של נכס מצריך שיקול דעת. אם לא ניתן לקבוע את הסכום בר-ההשבה לנכס בודד, ישות מזהה את הצירוף הקטן ביותר של נכסים, המפיק תזרימי מזומנים חיוביים בלתי תלויים בעיקרם.

דוגמה
חברת אוטובוסים מספקת שירותי הסעה על פי חוזה עם רשות מקומית, הדורשת שירות בכמות מינימאלית בחמישה קווי אוטובוס נפרדים. ניתן לזהות בנפרד את הנכסים של כל קו אוטובוס ואת תזרימי המזומנים מכל קו אוטובוס. אחד מקווי האוטובוס פועל בהפסד משמעותי. מאחר ולישות אין אפשרות לבטל קו אוטובוס אחד, הרמה הנמוכה ביותר לזיהוי תזרימי מזומנים חיוביים, שהם בלתי תלויים בעיקרם בתזרימי מזומנים חיוביים מנכסים או מקבוצות נכסים אחרות, היא תזרימי המזומנים הנובעים מפעילות חמשת קווי האוטובוס יחדיו. היחידה המניבה-מזומנים לכל קו אוטובוס היא חברת האוטובוסים בכללותה.

1.3 יחסים פיננסיים מכפילי רווח - 2.5%

התשובה הנכונה היא :

כאשר לחברה יש הוצאות פחת והפחתות, מכפיל הרווח התפעולי יהיה גבוה ממכפיל ה-EBITDA. לא ניתן לקבוע מראש אם מכפיל הרווח הנקי יהיה גבוה או נמוך משני מכפילים אלה.

הסבר :

- מכפיל רווח תפעולי הוא היחס שבין השווי התפעולי (Enterprise value) של החברה לבין הרווח התפעולי שלה.
- מכפיל EBITDA הוא היחס שבין השווי התפעולי (Enterprise value) של החברה לבין ה-EBITDA שלה.
- ה-EBITDA תהיה תמיד גבוהה יותר מהרווח התפעולי ולכן מכפיל הרווח התפעולי יהיה תמיד גבוה ממכפיל ה-EBITDA.
- לעומת זאת מכפיל הרווח הנקי הוא היחס שבין הרווח למניה למחיר השוק של המניה או – היחס שבין שווי השוק של החברה לבין הרווח הנקי שלה.
- השווי התפעולי הוא סיכום שווי השוק של ההון והחוב בניכוי מזומנים ושווי מזומנים.

דוגמה (באלפים):

<u>פרטים</u>	<u>רווח תפעולי</u>	<u>EBITDA</u>	<u>רווח נקי</u>	<u>רווח נקי</u>
רווח נקי	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
הוצאות:				
ממון	20	20		
מסים על הכנסה	25	25		
פחת והפחתות	-	35		
	<u>45</u>	<u>80</u>		
סך הכל	<u>145</u>	<u>180</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
<u>שווי תפעולי</u>	1,000	1,000	500	2,000
<u>שווי שוק של ההון</u>				
<u>מכפיל רווח תפעולי</u>	<u>1,000</u>			
	145			
	<u>6.90</u>			
<u>מכפיל EBITDA</u>		<u>1,000</u>		
		180		
		<u>5.56</u>		
<u>מכפיל רווח נקי</u>			<u>5.00</u>	<u>2,000</u>
			100	100
			<u>5.00</u>	<u>20.00</u>

1.4 חברת "נועם" בע"מ - 2.5%

התשובות הנכונות הן :

- יש להכיר ברווח הנובע מהעסקה בגובה חלקם של המשקיעים הלא קשורים בחברת ביתא (החיצוניים).
- אם יתברר כי לעסקה אין מהות מסחרית, הרווח ייחשב כבלתי ממומש ויבוטל כנגד חשבון ההשקעה המטופל, תוך שימוש בשיטת השווי המאזני.

ראה: IAS28 - השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות, סעיפים 28, 30 ו-31 :

28. רווחים והפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מעלה (upstream) ומעסקאות כלפי מטה (downstream) שמעורבים בהם נכסים שאינם מהווים עסק, כהגדרתו בתקן דיווח כספי בינלאומי 3, בין ישות (כולל חברות בנות מאוחדות שלה) לבין חברה כלולה שלה או עסקה משותפת שלה מוכרים בדוחותיה הכספיים של הישות רק בגובה חלקם של המשקיעים הלא קשורים בחברה הכלולה או בעסקה המשותפת. עסקאות כלפי מעלה הן, לדוגמה, מכירות של נכסים מהחברה הכלולה או מעסקה משותפת למשקיע. החלק של הישות ברווחים או בהפסדים של החברה הכלולה או של העסקה המשותפת הנובעים מעסקאות אלה מבוטל. עסקאות כלפי מטה הן, לדוגמה, מכירות או השקעות של נכסים מהמשקיע לחברה הכלולה שלו או לעסקה המשותפת שלו.

30. הרווח או ההפסד הנובעים מהשקעה של נכסים לא כספיים שאינם מהווים עסק, כהגדרתו בתקן דיווח כספי בינלאומי 3, בחברה כלולה או בעסקה משותפת בתמורה לזכות הונית בחברה כלולה זו או בעסקה משותפת זו יטופלו בהתאם לסעיף 28, אלא אם כן, ההשקעה חסרת מהות מסחרית, כפי שמונח זה מתואר בתקן חשבונאות בינלאומי 16 רכוש קבוע. אם השקעה כזו היא חסרת מהות מסחרית, הרווח או ההפסד נחשב כבלתי ממומש ואינו מוכר אלא אם כן חל גם סעיף 31. רווחים והפסדים שלא מומשו כאמור יבוטלו כנגד חשבון ההשקעה המטופל תוך שימוש בשיטת השווי המאזני ולא יוצגו כרווחים נדחים או כהפסדים נדחים בדוח על המצב הכספי המאוחד של הישות או בדוח על המצב הכספי של הישות שבו ההשקעות מטופלות תוך שימוש בשיטת השווי המאזני.

31. אם, בנוסף לקבלת זכות הונית בחברה כלולה או בעסקה משותפת, ישות מקבלת נכסים כספיים או נכסים לא כספיים, הישות מכירה במלואו ברווח או הפסד, בחלק מהרווח או ההפסד על ההשקעה הלא כספית המתייחסת לנכסים הכספיים או לנכסים הלא כספיים שהתקבלו.

ראה - IAS16 - רכוש קבוע - סעיפים 24 ו-25:

24. פריט רכוש קבוע אחד או מספר פריטי רכוש קבוע עשויים להירכש תמורת נכס או נכסים לא כספיים, או תמורת שילוב של נכסים כספיים ונכסים לא כספיים. לשם הפשטות, הדיון הבא מתייחס רק להחלפת נכס לא כספי אחד בנכס לא כספי אחר, אך הוא חל גם על כל ההחלפות שתוארו במשפט הקודם. העלות של פריט רכוש קבוע כאמור נמדדת בשווי הוגן, אלא אם (א) לעסקת ההחלפה אין מהות מסחרית (commercial substance) או (ב) השווי ההוגן של הנכס שהתקבל וגם של הנכס שנמסר לא ניתן למדידה באופן מהימן. הפריט הנרכש נמדד באופן זה גם אם ישות אינה יכולה לגרוע מיידית את הפריט שנמסר. אם הפריט הנרכש לא נמדד בשווי הוגן, עלותו נמדדת בהתאם לערך בספרים של הנכס שנמסר.

25. ישות קובעת אם לעסקת החלפה יש מהות מסחרית על ידי בחינת המידה שבה תזרימי המזומנים העתידיים שלה חזויים להשתנות כתוצאה מהעסקה. לעסקת החלפה יש מהות מסחרית אם:

(א) התצורה (סיכון, עיתוי וסכום) של תזרימי המזומנים של הנכס שהתקבל שונה מהתצורה של תזרימי המזומנים של הנכס שהועבר; או

(ב) השווי הספציפי לישות של חלק מפעילויות הישות, שהושפע מהעסקה, משתנה כתוצאה מההחלפה; וכן

(ג) השווי האמור בסעיף (א) או בסעיף (ב) הוא משמעותי יחסית לשווי ההוגן של הנכסים שהוחלפו.

לצורך הקביעה אם לעסקת החלפה יש מהות מסחרית, השווי הספציפי לישות של החלק מפעילויות הישות שהושפע מהעסקה, ישקף תזרימי מזומנים לאחר מסים. התוצאה של ניתוחים אלה אמורה להיות ברורה מבלי שישות תידרש לבצע חישובים מפורטים.

1.5 חברת "מזון בריא" בע"מ - 2.5%

התשובה הנכונה היא –

יש לכלול את מרכיב התקורה הקבועות בעלות המלאי, כאשר הקצאת עלויות התקורה הקבועות תבוסס על קיבולת הייצור הנורמלית של החברה. כל זאת, כל עוד עלות המלאי אינה^(*) עולה משווי המימוש שלו.

(*) מאחר ונפלה טעות סופר והמילה "אינה" הושמטה התקבלה גם התשובה, "כל הטענות שגויות".

ראה - IAS2 - מלאי, סעיפים 12 ו-13:

עלויות המרה

12. עלויות ההמרה של מלאי כוללות עלויות הקשורות במישרין ליחידות הייצור, כגון עבודה ישירה (direct labour). הן כוללות גם הקצאה שיטתית של עלויות תקורה קבועות ומשתנות בייצור (production overhead) שהתהוו בהמרת חומרים למוצרים מוגמרים. עלויות תקורה קבועות בייצור הן אותן עלויות ייצור עקיפות שנשארות קבועות יחסית בלי קשר להיקף הייצור, כגון פחת ואחזקה בגין בניינים וציוד של המפעל, ועלות ניהול אדמיניסטרטיבי של המפעל. עלויות תקורה משתנות בייצור הן אותן עלויות ייצור עקיפות שמשתנות באופן ישיר, או כמעט ישיר, ביחס להיקף הייצור, כמו חומרים עקיפים או עבודה עקיפה.

13. ההקצאה של עלויות תקורה קבועות בייצור לעלויות ההמרה מבוססת על קיבולת נורמלית (normal capacity) של מתקני הייצור. קיבולת נורמלית היא תחזית הייצור שיושג בממוצע במשך מספר תקופות או עונות בנסיבות נורמליות, תוך הבאה בחשבון של אובדן קיבולת כתוצאה מפעילויות אחזקה מתוכננות. ניתן להשתמש ברמת הייצור בפועל אם היא מהווה קירוב לקיבולת הנורמלית. סכום עלויות התקורה הקבועות, המוקצה לכל אחת מיחידות הייצור, אינו מוגדל כתוצאה מייצור נמוך או השבתת מפעל. עלויות תקורה שלא הוקצו מוכרות כהוצאה בתקופה בה הן התהוו. בתקופות של ייצור גבוה באופן חריג, סכום עלויות התקורה הקבועות, המוקצה לכל אחת מיחידות הייצור, מוקטן כך שהמלאי לא יימדד בערך הגבוה מהעלות. עלויות תקורה משתנות בייצור מוקצות לכל אחת מיחידות הייצור על בסיס השימוש בפועל במתקני הייצור.

1.6 עמותת "אלפא" בע"מ - 2.5%

התשובות הנכונות הן :

- אם יימצא שהחברה ממשיכה לקיים את השליטה בביטא, הרי בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS10, ההפרש בין תמורת המכירה של 12% ממניות ביתא לבין ערך בספרים יוכר במישרין בהון ולא ייכלל בדוח על הרווח או ההפסד של החברה.

ראה - IFRS10 סעיף 96:

שינויים בחלק היחסי המוחזק על ידי הזכויות שאינן מקנות שליטה

96. כאשר החלק היחסי של ההון המוחזק על ידי הזכויות שאינן מקנות שליטה משתנה, הישות תתאים את הערכים בספרים של הזכויות המקנות שליטה ושל הזכויות שאינן מקנות שליטה כדי לשקף את השינויים בזכויות היחסיות שלהן בחברה הבת. הישות תכיר

במישרין בהון בהפרש כלשהו בין הסכום שבו מתואמות הזכויות שאינן מקנות שליטה לבין השווי ההוגן של התמורה ששולמה או התקבלה ותייחס אותו לבעלים של החברה האם.

- אם יימצא שהחברה איבדה את השליטה בביתא, היא תכיר ברווח ממכירת 12% ממניות ביתא בדוח על הרווח או ההפסד שלה, ההשקעה ביתרת המניות (40%) תוצג לפי שוויה ההוגן, והחברה תכיר ברווח בגובה ההפרש בין הערך בספרים לשווי ההוגן של יתרת המניות.

ראה - IFRS10, סעיף 25:

איבוד שליטה

25. אם חברה אם מאבדת שליטה על חברה בת, החברה האם:

(א) גורעת את הנכסים ואת ההתחייבויות של החברה הבת לשעבר מהדוח על המצב הכספי המאוחד.

(ב) מכירה בהשקעה כלשהי שנותרה בחברה הבת לשעבר ולאחר מכן מטפלת בה ובסכומים כלשהם שהחברה הבת לשעבר חייבת, או שחייבים לה, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים. הזכות שנותרה נמדדת מחדש, כמתואר בסעיפים 98(ב)(iii) ו-99א. הערך שנמדד מחדש במועד שבו אבדה השליטה יחשב לשווי ההוגן במועד ההכרה לראשונה בנכס פיננסי בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 או, העלות במועד ההכרה לראשונה בהשקעה בחברה כלולה או בעסקה משותפת, אם מתאים.

(ג) מכירה ברווח או בהפסד המתייחס לאיבוד השליטה שניתן לייחס לזכויות השליטה לשעבר, כמפורט בסעיפים 98-99א.

1.7 חברת "האציל" בע"מ - 2.5%

התשובה הנכונה היא –
כל ההיגדים נכונים

ראה IAS17

סעיף

63	I	אם מחיר המכירה מייצג את השווי ההוגן של המבנה, על החברה להכיר בהפסד במועד העיסקה בסך של 1 מיליון ש"ח בדוחותיה הכספיים לשנת 2016.
61	II	אם השווי ההוגן של המבנה במועד העיסקה הינו 21 מיליון ש"ח, דהיינו מחיר המכירה אשר נקבע בעיסקה הוא מתחת לשווי ההוגן של המבנה, אולם הפער מפוצה במלואו על ידי תשלומי החכירה העתידיים הנמוכים ממחיר השוק, יש לדחות את ההפסד ולהפחיתו באופן יחסי לתשלומי החכירה לאורך התקופה שבה חזוי שיהיה שימוש בנכס.
63	III	אם השווי ההוגן של המבנה במועד העיסקה הינו 19.4 מיליון ש"ח, כלומר מחיר המכירה של המבנה גבוה מהשווי ההוגן שלו ונמוך מערכו בספרים, אזי במועד העיסקה יש להכיר בהפסד מידי בסך של 1.6 מיליון ש"ח.
59	IV	בשונה מנתוני השאלה, במידה וחכירת המבנה הייתה מסווגת כחכירה מימונית (כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 17, בדבר חכירות), עודף כלשהו של התמורה ממכירת המבנה על הערך בספרים שלו, ככל שהיה נוצר, לא יוכר באופן מיידי כהכנסה על ידי החברה, אלא שהעודף יידחה ויופחת לאורך תקופת החכירה.

עסקאות מכירה וחכירה בחזרה

58. עסקת מכירה וחכירה בחזרה כוללת את המכירה של נכס ואת החכירה בחזרה של אותו נכס. תשלומי החכירה ומחיר המכירה, בדרך כלל, תלויים זה בזה משום שמנהלים משא ומתן לגביהם כחבילה. הטיפול החשבונאי בעסקת מכירה וחכירה בחזרה תלוי בסוג החכירה המעורבת.
59. אם כתוצאה מעסקת מכירה וחכירה בחזרה נוצרת חכירה מימונית, עודף כלשהו של התמורה מהמכירה על הערך בספרים לא יוכר באופן מיידי כהכנסה על ידי מוכר-חוכר (seller-lessee). במקום זאת, העודף ידחה ויופחת לאורך תקופת החכירה.
61. אם כתוצאה מעסקת מכירה וחכירה בחזרה נוצרת חכירה תפעולית וברור שהעסקה בוצעה בשווי הוגן, רווח או הפסד כלשהו יוכר באופן מיידי. אם מחיר המכירה הוא מתחת לשווי הוגן, רווח או הפסד כלשהו יוכר באופן מיידי, למעט אם ההפסד מפוצה על ידי תשלומי החכירה העתידיים הנמוכים ממחיר השוק, כי אז יש לדחות את ההפסד ולהפחיתו באופן יחסי לתשלומי החכירה לאורך התקופה שבה חזוי שיהיה שימוש בנכס. אם מחיר המכירה הוא מעל לשווי הוגן, העודף מעל לשווי הוגן ידחה ויופחת לאורך התקופה שבה חזוי שיהיה שימוש בנכס.
63. לגבי חכירות תפעוליות, אם השווי הוגן במועד עסקת המכירה והחכירה בחזרה נמוך מערכו בספרים של הנכס, הפסד השווה לסכום ההפרש בין הערך בספרים לבין השווי הוגן יוכר באופן מיידי.

1.8 חברת "תשר"ק" בע"מ - 2.5%

התשובה הנכונה היא :

- א. לפי תקן חשבונאות בינלאומי IAS7, ניתן אמנם לבחור בין הצגת תשלומי הריבית בסעיפי "תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת", לבין הצגתם כחלק מ"תזרימי המזומנים מפעילות מימון". עם זאת, שינוי הטיפול החשבונאי באופן הצגת תשלומי הריבית בדוח על תזרימי המזומנים מהווה שינוי במדיניות החשבונאית שנבחרה בעבר. שינוי זה יהיה מותר רק אם החברה תוכל להצביע על כך שהשינוי יגרום לכך שהדוחות הכספיים יספקו מידע מהימן ורלוונטי יותר למשתמשים בנוגע לתזרימי המזומנים שלה.

ראה - IAS7 - דוח על תזרימי מזומנים, סעיפים 31 ו-33.

ריבית ודיבידנדים

31. יינתן גילוי, לגבי כל אחד מהם בנפרד, לתזרימי מזומנים מריבית ומדיבידנדים שנתקבלו או ששולמו. כל אחד מהם יסווג באופן עקבי מתקופה לתקופה כפעילות שוטפת, כפעילות השקעה או כפעילות מימון.

33. במוסד פיננסי ריבית ששולמה וריבית ודיבידנדים שנתקבלו מסווגים, בדרך כלל, כתזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות. אולם, אין הסכמה לגבי הסיווג של תזרימי מזומנים אלה בישויות אחרות. ריבית ששולמה וריבית ודיבידנדים שנתקבלו ניתנים לסיווג כתזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות, משום שהם מובאים בחשבון בקביעת רווח או הפסד. לחלופין, ריבית ששולמה וריבית ודיבידנדים שנתקבלו ניתנים לסיווג כתזרימי מזומנים ממימון ותזרימי מזומנים מהשקעה בהתאמה, משום שהם עלויות להשגת מקורות מימון או תשואות על השקעות.

ראה - IAS8 – מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, סעיף 14.

שינויים במדיניות חשבונאית

14. ישות תשנה מדיניות חשבונאית, רק אם השינוי:

(א) נדרש בתקן דיווח כספי בינלאומי; או

(ב) מתבטא בדוחות כספיים, המספקים מידע מהימן ויותר רלוונטי, לגבי ההשפעות של עסקאות, אירועים או מצבים אחרים על המצב הכספי, הביצועים הכספיים או תזרימי המזומנים של הישות.

ראה גם –

רשות ניירות ערך
ISRAEL SECURITIES AUTHORITY
מחלקת תאגידים www.isa.gov.il

החלטת אכיפה חשבונאית 09-4

יולי 2009

נושא ההחלטה:

שינוי מדיניות חשבונאית בדבר הצגה של תשלומי ריבית בדוח תזרים מזומנים

תאריך ההחלטה:

מאי 2009

סוג ותאריך הדיווח:

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2008.

תיאור הטיפול החשבונאי שיושם:

חברה א' (להלן – "החברה"), הינה חברה ציבורית, אשר מניותיה ואגרות החוב שלה נסחרות בבורסה בתל אביב. החברה עורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) החל מהדוח הכספי לתקופת הביניים המסתיימת ביום 31 במרץ 2008. במסגרת המעבר לתקינה הבינלאומית, אימצה החברה מדיניות חשבונאית לפיה בדוח על תזרים המזומנים, מוצגים תשלומי הריבית של החברה במסגרת "תזרים מזומנים מפעילות שוטפת" (להלן – "מדיניות ההצגה הקודמת"). מדיניות חשבונאית זו יושמה על ידי החברה בדוחות הכספיים לרבעון הראשון ובדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2008.

בדוח תזרים המזומנים של החברה לרבעון השלישי בשנת 2008, החליטה הנהלת החברה לשנות את מדיניותה החשבונאית ולהציג את תשלומי הריבית במסגרת סעיף "תזרים מזומנים מפעילות מימון" (להלן – "מדיניות ההצגה החדשה").

בעקבות שינוי מדיניות ההצגה כאמור, חל גידול מהותי בתזרים המזומנים מפעילות שוטפת. יצויין כי תחת מדיניות ההצגה הקודמת הציגה החברה תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת ואלמלא שינוי המדיניות כאמור הייתה מגמה זו נמשכת גם בדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2008.

בעת אישור הדוחות הכספיים לרבעון השלישי של החברה, ובהתאם להנחיית רשות ניירות ערך בדבר "גילוי תזרים המזומנים החזוי למימון פירעון התחייבות התאגיד" (להלן – "ההנחיה") בחן דירקטוריון החברה את הדוחות הכספיים, ובהם את הדוח על תזרים המזומנים, וזאת, על מנת לקבוע אם לחברה צפויים קשיים בעמידה בהתחייבויותיה בשנתיים הקרובות. הדירקטוריון לא

צפה כי החברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה והחברה, בעקבות כך, לא הציגה החברה תזרים מזומנים חזוי לשנתיים הקרובות.

החברה טענה כי תצגת תשלומי הריבית תחת סעיף "תזרים מזומנים מפעילות מימון" חלף ההצגה תחת סעיף "תזרים מזומנים מפעילות שוטפת" הינה שינוי סיווג ולא מהווה שינוי במדיניות החשבונאית של החברה. בנוסף, טענה החברה כי גם אם מדובר בשינוי מדיניות, הרי שמדיניות ההצגה החדשה מספקת מידע מהימן ורלוונטי יותר להבנת מצב העסקים, תוצאות הפעילות ותזרימי המזומנים של החברה, בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי 8, *מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות* (להלן – "IAS 8").

החלטת סגל הרשות:

לעמדת סגל הרשות, שינוי באופן הסיווג של תשלומי ריבית בדוח על תזרימי המזומנים כאמור לעיל, מהווה שינוי במדיניות החשבונאית של החברה. זאת ועוד, לעמדת סגל הרשות, החברה לא הרימה את הנטל הנדרש בקשר עם שינוי המדיניות החשבונאית באשר להצגת תשלומי הריבית בדוח תזרים המזומנים, כנדרש בהתאם להוראות IAS 8 בנוגע לשינוי מדיניות חשבונאית, ולפיכך הטיפול החשבונאי בו נקטה החברה בדוחות הכספיים הרבעוניים לרבעון השלישי לשנת 2008 לא היה נאות.

בסיס להחלטה:

סעיף 8 ל-IAS 8, קובע כי מדיניות חשבונאית היא "מכלול העקרונות, הבסיסים, המוסכמות, הכללים והפרקטיקות המסויימים, אשר מיושמים על ידי ישות, בהכנת דוחות כספיים ובהצגתם".

סעיף 13 ל-IAS 8, קובע כי ישות תבחר מדיניות חשבונאית ותיישמה בעקביות על עסקאות דומות, אירועים ומצבים אחרים דומים. סעיף 15 לתקן זה, מסביר את החשיבות ביישום מדיניות חשבונאית באופן עקבי וקובע כי יש לתת למשתמשים בדוחות הכספיים יכולת להשוות את דוחותיהם הכספיים של הישות לאורך זמן, על מנת לזהות מגמות במצב הכספי, בתוצאות הפעולות ובתזרימי המזומנים שלה. על הישות ליישם בכל תקופה ומתקופה אחת לתקופה העוקבת את אותה מדיניות חשבונאית אלא אם כן שינוי במדיניות החשבונאית עומד באחד הקריטריונים המפורטים בסעיף 14 ל-IAS 8, (ראה להלן).

על רקע הוראות IAS 7 בנוגע לריבית ודיבידנדים, רואה סגל הרשות באופן סיווג תשלומי ריבית בדוח על תזרימי המזומנים כמדיניות חשבונאית הנקבעת על ידי החברה. כאמור לעיל, יש ליישם עקרונות חשבונאיים אלו הנוגעים לסיווג תשלומי הריבית באופן עקבי, בין היתר לאור השפעת ההצגה על יכולת המשתמשים בדוחות הכספיים לנתח את המגמות העולות מתזרימי המזומנים הנובעים לחברה ולהשוות את השינויים במגמות אלה על פני זמן.

בהתאם להוראות סעיף 14 ל-8 IAS שינוי מדיניות חשבונאית יעשה רק מקום בו השינוי

(א) נדרש בתקן דיווח כספי בינלאומי; או

(ב) מתבטא בדוחות הכספיים, המספקים מידע מהימן ורלוונטי יותר, לגבי ההשפעות של עסקאות, אירועים או מצבים אחרים על המצב הכספי, תוצאות הפעולות או תזרימי המזומנים של הישות" (ההדגשה אינה במקור).

לעמדת סגל הרשות, בהתאם לסעיפים 7 ו-8 ל-1 IFRS, וכפי שאף הובע בפירוט במסגרת נייר עמדה של "המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות" שפורסם ביום 10 באוקטובר 2008, העקרונות הקבועים ב-8 IAS בנוגע לשינוי מדיניות חשבונאית חלים גם במקרה של שינוי מדיניות חשבונאית במסגרת הדוחות הכספיים ביניים של השנה הראשונה בה אומצו תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים ושאר בה מפורסם הדוח הכספי השנתי הראשון לפי תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים. בהתאם, נדרשת הישות ליישם את אותה המדיניות החשבונאית הן בדוחות הכספיים ביניים של השנה הראשונה בה אומצו תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים והן בדוחות הכספיים השנתיים, והיא רשאית לשנותה רק באם מתקיימים התנאים המפורטים ב-8 IAS.

כאמור לעיל, בהתאם להוראות 8 IAS, רשאית חברה לשנות את המדיניות החשבונאית אותה היא מיישמת בדוחותיה הכספיים באופן יזום, רק אם השינוי מתבטא בדוחות הכספיים, המספקים מידע מהימן ורלוונטי יותר.

במקרה הנדון, לא הרימה החברה את הנטל הנדרש בהתאם להוראות 8 IAS כי השינוי האמור מתבטא בדוחות כספיים שהינם מהימנים ורלוונטיים יותר למשתמשים בהם. מאחר ומדובר בשינוי בסיווג סכומי תשלומי הריבית, הרי שלא קיים פער הנוגע למחויבות הסכומים המוצגים בדוחות, בין הצגת תשלומי הריבית במסגרת התזרים מפעילות מימון לעומת הצגת סכומים אלו במסגרת התזרים מפעילות שוטפת. לעניין הרלוונטיות, לא הציגה החברה ראיות אשר יהיו בהן כדי לבסס מדוע הצגה במסגרת תזרים מפעילות מימון הינה רלוונטיות יותר בנסיבות העניין מההצגה במסגרת הפעילות השוטפת, בה נקטה החברה עד כה. משכך, לא עמדה החברה בדרישות 8 IAS בכל הנוגע לשינוי מדיניות חשבונאית בדוחות הכספיים.

תיאור התיקון:

החברה הציגה את דוחותיה הכספיים לרבעון השלישי מחדש ("Restatement"), כדי לתקן בהם, למפרע את אופן הצגת תשלומי הריבית בדוח על תזרים המזומנים, כך שתשלומי הריבית יוצגו תחת תזרים מזומנים מפעילות שוטפת, כפי שהוחלט על ידי החברה במועד המעבר לתקינה הבינלאומית.

1.9 יחסים פיננסיים - מכפילי הון - 2.5%

התשובה הנכונה היא –

מכפיל ההון מבטא את יחס שווי השוק של החברה לסכום ההון בניכוי הון המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה, כפי הוא נכלל בדוח על המצב הכספי.

הסבר:

שווי השוק מתייחס למניות החברה הנסחרות בבורסה והוא אינו כולל את השווי של הזכויות שאינן מקנות שליטה הנובעות מהחזקות של בעלי מניות חיצוניים (מיעוט) בחברות בנות שאוחדו.

1.10 חברת "הבונים" בע"מ - 2.5%

התשובה הנכונה היא –

בדוח על הרווח הכולל ניתן לקזז את סכום השיפוי הצפוי מסכום ההוצאה בגין ההפרשה לתביעות ולהכיר בהוצאה בסכום נטו של 5 מיליון ש"ח.

ראה – IAS37 - הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים, סעיף 54

54. בדוח על הרווח הכולל, ניתן להציג את ההוצאה המתייחסת להפרשה לאחר ניכוי הסכום שהוכר בגין השיפוי.

ראה – IAS1 - הצגת דוחות כספיים, סעיפים 32 ו-34(ב)

קיצוז

32. ישות לא תקזז בין נכסים לבין התחייבויות או בין הכנסות לבין הוצאות, אלא אם הדבר נדרש או מותר לפי תקן דיווח כספי בינלאומי.

34. תקן חשבונאות בינלאומי 18 הכנסות מגדיר הכנסות ודורש מישות למדוד אותן לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה ו/או התמורה שהישות זכאית לקבל, בהתחשב בסכומי הנחות מסחריות (trade discounts) ו/או הנחות כמות (volume rebates) שהישות מעניקה. ישות נוטלת על עצמה, במהלך הפעילויות הרגילות שלה, עסקאות אחרות שאינן מפיקות הכנסות אלא נלוות לפעילויות יצור - ההכנסות העיקריות. ישות מציגה את התוצאות של עסקאות כאלה, כאשר הצגה זו משקפת את המהות של העסקה או של האירוע האחר, על ידי קיצוז בין הכנסה כלשהי לבין הוצאות קשורות שנובעות מאותה עסקה. לדוגמה:

(א) ישות מציגה רווחים והפסדים בגין מימוש של נכסים לא שוטפים, לרבות השקעות ונכסים תפעוליים, על ידי ניכוי של הערך בספרים של הנכס ושל הוצאות המכירה הקשורות מהתקבולים בגין המימוש; וכן

(ב) ישות רשאית לקזז בין יציאות שקשורות להפרשה (provision) שהוכרה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 37 הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים, אשר קיים בגינה שיפוי בהתאם להסדר חוזי עם צד שלישי (לדוגמה, הסכם אחריות של ספק), לבין השיפוי המתייחס.

פתרון שאלה מס' 2 - 22%

1. רווח למניה של חברת "ברקת"

<u>שנת 2015</u>		
<u>חישוב עזר</u>	<u>רווח</u>	<u>מספר המניות</u>
1	135,000	32,000
	$\frac{135,000}{32,000} = 4.22$	
		רווח בסיסי למניה הון המניות והרווח
2	135,000	32,000
	135,000	1,500
		אופציות
	$\frac{135,000}{33,500} = 4.03$	
		רווח מדולל למניה
<u>שנת 2016</u>		
3	150,000	42,800
	$\frac{150,000}{42,800} = 3.50$	
		רווח בסיסי למניה הון המניות והרווח
4	150,000	42,800
		2,700
		אופציות שפקעו
5	4,908	2,000
	154,908	47,500
	$\frac{154,908}{47,500} = 3.26$	
		רווח מדולל למניה

בדיקת הדילול

$$\frac{150,000}{42,800} = 3.50$$

$$\frac{150,000}{45,500} = 3.30$$

$$\frac{4,908}{2,000} = 2.45$$

2. רווח למניה בדוחות הכספיים מאוחדים של חברת אודם

שנת 2015

חישוב עזר	רווח	מספר המניות	
			רווח בסיסי למניה
6	1,000,000	150,000	הון המניות והרווח
7	(15,750)		דיבידנד בכורה
8		1,706	מניות תמורת רכוש קבוע
9	<u>107,100</u>		התאמות לדוחות מאוחדים
	<u>1,091,350</u>	<u>151,706</u>	
	$\frac{1,091,350}{151,706} = 7.19$		רווח בסיסי למניה

			רווח מדולל למניה
10	984,250	151,706	הון המניות והרווח
11		1,921	תשלום מבוסס מניות
12	<u>102,304</u>		התאמות לדוחות מאוחדים
	<u>1,086,554</u>	<u>153,627</u>	
	$\frac{1,086,554}{153,627} = 7.07$		רווח מדולל למניה

שנת 2016

			רווח בסיסי למניה
13	1,134,181	165,538	הון המניות והרווח
14		98,741	הנפקת זכויות
7	(15,750)		דיבידנד בכורה
15	<u>112,362</u>		התאמות לדוחות מאוחדים
	<u>1,230,793</u>	<u>264,279</u>	
	$\frac{1,230,793}{264,279} = 4.66$		רווח בסיסי למניה

14	$\frac{7.19}{1.0555} = 6.82$		רווח בסיסי למניה לשנת 2015 – מספרי השוואה
----	------------------------------	--	--

<u>מספר המניות</u>	<u>רווח</u>	<u>חישוב עזר</u>
רווח מדולל למניה		
רווח בסיסי למניה	264,279	16 1,118,431
תשלום מבוסס מניות	11,347	17
מניות מותנות	3,763	18
התאמות לדוחות מאוחדים		19
	<u>279,389</u>	<u>105,064</u>
		<u>1,223,495</u>

$$\frac{1,223,495}{279,389} = 4.38 \quad \text{רווח מדולל למניה}$$

$$14 \quad \frac{7.07}{1.0555} = 6.70 \quad \begin{array}{l} \text{רווח מדולל למניה} \\ \text{לשנת 2015 – מספרי השוואה} \end{array}$$

חישובי עזר

חברת ברקת

נתון מס' ברקת

- מספר המניות והרווח**

4	13,500	רווח נקי של חברת ברקת בשנת 2015
1	32,000	מספר המניות של חברת ברקת ב-1.1.15
- אופציות**

2	18,000	מספר המניות ממימוש האופציות
		מספר המניות שהיו מונפקות מתמורת מימוש
	$\frac{18,000 \times 9}{12} =$	13,500
		האופציות לפי מחיר שוק ממוצע
		<u>4,500</u>
		התוספת למספר המניות
		ממוצע משוקלל של מספר המניות
		במחזור בתקופה 31.8-31.12.15
	$4,500 \times \frac{4}{12} =$	<u>1,500</u>
- מספר המניות והרווח**

1	32,000	מספר המניות של חברת ברקת ב-1.1.2015
א2	$18,000 \times 60\% =$	10,800
		מימוש אופציות ב-31.12.15
		<u>42,800</u>
4		<u>150,000</u>
		רווח נקי של חברת ברקת בשנת 2016
- אופציות שפקעו**

ב2	$18,000 \times 40\% =$	7,200
		מספר המניות מאופציות שלא מומשו
		מספר המניות שהיו מונפקות לפי מחיר שוק
		ממוצע מתמורת מימוש האופציות
	$\frac{7,200 \times 9}{18} =$	<u>3,600</u>
		<u>3,600</u>
		התוספת למספר המניות

$$3,600 \times \frac{9}{12} = \underline{\underline{2,700}}$$

ממוצע משוקלל של מספר המניות
במחזור בתקופה 1.1-1.10.16

**נתון מס'
ברקת**

5. **אג"ח להמרה**

3		30.4.16	31.12.16
	n	- 5	8/12
	I	- 9%	9%
	FV	- 90,000	<u>87,907</u>
(90,000 x 7%)	PMT	- 6,300	--
	PV	- <u>82,999</u>	82,999
	31.12.16	- 87,907	
	30.4.16	- <u>82,999</u>	
	30.4 – 31.12.16	- <u>4,908</u>	הוצאות מימון הוגן אג"ח

מספר מניות מהמרת אג"ח
ממוצע משוקלל של מספר המניות לתקופה
30.4 – 31.12.2016

90,000 / 30 = 3,000

3,000 x $\frac{8}{12}$ = 2,000

אודם

6. **מספר המניות והרווח**

1	<u>150,000</u>	מספר מניות חברת אודם ב-31.12.14
10	<u>1,000,000</u>	רווח נקי של חברת אודם לשנת 2015

7. **דיבידנד בכורה**

1 175,000 x 9% = 15,750

8. **מניות תמורת רכוש קבוע**

5	273,000	שווי הוגן של הרכוש הקבוע
	40	מחיר מניה ב-30.9.15
	$\frac{273,000}{40} =$	מספר המניות שיונפקו תמורת הרכוש הקבוע
	6,825	
	6,825 x $\frac{3}{12}$ =	ממוצע משוקלל של מספר המניות לתקופה
	<u>1,706</u>	30.9 - 31.12.15

9. **התאמות לדוחות מאוחדים**

4 ברקת	135,000	רווח נקי של חברת ברקת לשנת 2015
		רווח שטרם מומש לחברת אודם
4 אודם	<u>(16,000)</u>	80,000 x 40% x 50%
	<u>119,000</u>	
1 ברקת	<u>32,000</u>	מספר מניות של חברת ברקת
		רווח בסיסי למניה של חברת ברקת
	3.718	<u>119,000</u>
		32,000
	28,800	מספר מניות ברקת המוחזקות על ידי אודם
		32,000 x 90%
		התאמות לדוחות מאוחדים
	<u>107,100</u>	28,800 x 3.718

**נתון מס'
אודם**

		מספר המניות והרווח	10.
6, 8	<u>151,706</u>	מספר המניות לצורך הרווח הבסיסי למניה	
6, 7, 9	1,091,350	הרווח לצורך הרווח הבסיסי למניה	
		פתות – התאמות לדוחות מאוחדים	
9	<u>(107,100)</u>	לצורך הרווח הבסיסי למניה	
	<u>984,250</u>		
		תשלום מבוסס מניות	11.
		מספר המניות ממימוש	
3	40,000	האופציות לסמנכ"ל כספים	
	4 שנים	תקופת ההבשלה	
	3.25 שנים	התקופה מ-31.12.2015 עד 31.3.2019	
	30 ש"ח	שווי הוגן של המניה במועד ההענקה	
	41 ש"ח	מחיר מניה ממוצע בתקופה	
		31.3 – 31.12.2015	
		$30 \times \frac{3.25}{4} \times 24.375$	
	40,000	מספר המניות שניתן להנפיק	
		מספר המניות שהיו מונפקות לפי מחיר שוק	
		ממוצע	
	<u>37,439</u>	$\frac{40,000 \times (14 + 24.375)}{41}$	
	<u>2,561</u>	התוספת למספר המניות	
		ממוצע משוקלל של מספר המניות	
		במחזור לתקופה 31.3 – 31.12.15	
	<u>1,921</u>	$2,561 \times \frac{9}{12}$	

נתון מס'
אודם

4 ברקת	135,000	12. התאמות לדוחות מאוחדים רווח נקי של חברת ברקת לשנת 2015
	(16,000)	רווח שטרם מומש ממלאי שנמכר לחברת אודם $80,000 \times 40\% \times 50\%$
	<u>119,000</u>	ראה – חישוב עזר 9 לעיל מספר המניות של חברת ברקת לצורך רווח מדולל למניה $32,000 + 1,500$
	<u>33,500</u>	ראה חישוב עזר 2 רווח מדולל למניה של חברת ברקת
	3.5522	<u>119,000</u> 33,500
	28,800	מספר מניות ברקת המוחזקות על ידי אודם $32,000 \times 90\%$
	<u>102,304</u>	התאמות לדוחות מאוחדים $28,800 \times 3.5522$
1	150,000	13. מספר מניות והרווח מספר המניות של חברת אודם ב-31.12.14
	<u>6,825</u>	הנפקת מניות בגין רכישת רכוש קבוע ראה חישוב עזר 8
	<u>156,825</u>	
	<u>165,538</u>	התאמה בגין מרכיב הטבה $156,825 \times 1.0555$
10	1,150,000	רווח נקי של חברת אודם לשנת 2016
	(א) (14,837)	הפסד מפדיון מוקדם של אג"ח
	(ב) (982)	ביטול הכנסות מימון בגין אג"ח
	<u>1,134,181</u>	
	<u>87,907</u>	(א) כדלקמן: אג"ח של חברת ברקת ב-31.12.2016
9	<u>40%</u>	ראה – חישוב עזר 5 החלק שנרכש על ידי אודם $87,907 \times 40\%$
	<u>35,163</u>	הפסד מפדיון מוקדם של אג"ח:
9	50,000	שווי הוגן של הרכיב ההתחייבותי
	<u>35,163</u>	החלק שנרכש על ידי אודם, ראה לעיל
	<u>14,837</u>	הפסד מפדיון מוקדם של אג"ח
	<u>982</u>	(ב) הכנסות מימון בגין אג"ח לתקופה $4,908 \times 20\% - 30.4 - 31.12.2016$ ראה – חישוב עזר 5

**נתון מס'
אודם**

		<u>הנפקת זכויות</u> 14.
150,000		מספר המניות ב-31.12.14
		מניות שהונפקו תמורת רכוש קבוע
<u>6,825</u>		ב-30.9.15, ראה חישוב עזר 8 לעיל
<u>156,825</u>		מספר המניות ב-30.4.16

		<u>שווי המניות ב-30.4.16</u>
156,825 x 38 =	5,959,350	מניות קיימות, ראה לעיל
<u>156,825</u> x 34 =	<u>5,332,050</u>	מניות ממימוש הזכויות
<u>313,650</u> x <u>36</u> =	<u>11,291,400</u>	

$$\frac{38}{36} - 1 = 0.0555 \sim 0.056 - \text{שיעור ההטבה}$$

<u>5,332,050</u>	140,317	מספר המניות שניתן היה להנפיק במזומן
<u>38</u>		
מספר מאזן	<u>16,508</u>	מספר מניות הטבה
	<u>156,825</u>	סך הכל

		סך מניות במזומן:
140,317		ממימוש הזכויות, ראה לעיל
<u>156,825</u>		המניות הקיימות
<u>297,142</u>		סך הכל

$$\frac{16,508}{297,142} = 0.0555 \quad \text{שעור ההטבה}$$

ממוצע משוקלל של המניות ממימוש הזכויות
בתקופה 31.12.2016 – 30.4, לאחר הטבה

$$1.0555 \times 140,317 \times \frac{8}{12} = \underline{98,741}$$

		<u>התאמות לדוחות מאוחדים</u> 15.
150,000		רווח נקי של חברת ברקת לשנת 2016
		ביטול הוצאות מימון בגין אג"ח,
982		ראה – חישוב עזר 13
		רווח שטרס מומש ממלאי שנמכר לחברת
<u>16,000</u>		אודם, ראה – חישוב עזר 9
<u>166,982</u>		
		מספר מניות ברקת ב-31.12.2015
<u>42,800</u>		ראה – חישוב עזר 3
<u>166,982</u>	<u>3.90</u>	רווח בסיסי למניית ברקת
<u>42,800</u>		
		מספר מניות ברקת המוחזקות על ידי אודם,
<u>28,800</u>		ראה – חישוב עזר 9
28,800 x 3.90 =	<u>112,362</u>	התאמות לדוחות מאוחדים

**נתון מס'
אודם**

		מספר המניות והרווח, לפי הרווח הבסיסי למניה	16.
	<u>264,279</u>		
	1,230,793	הרווח לפי הרווח הבסיסי למניה	
	<u>(112,362)</u>	פחות – התאמות לדוחות מאוחדים	
	<u>1,118,431</u>		
		<u>תשלום מבוסס מניות</u>	17.
		מספר מניות המימוש מהאופציות	
3	40,000	לסמנכ"ל כספים	
	4 שנים	תקופת ההבשלה	
	2.25 שנים	התקופה מ-31.12.16 עד 31.3.19	
	30 ש"ח	שווי הוגן במועד ההענקה	
		$30 \times \frac{2.25}{4} = 16,875$	
		מחיר מניה ממוצע בתקופה	
	40	30.6 – 31.12.2016	
		מספר המניות שניתן להנפיק בהתחשב	
	42,222	במרכיב ההטבה $40,000 \times 1.0555$	
		מספר המניות שהיו מונפקות לפי	
		מחיר שוק ממוצע	
	<u>30,875</u>	<u>$40,000 \times (14 + 16.875)$</u>	
		40	
	<u>11,347</u>	התוספת למספר המניות	
		<u>מניות מותנות</u>	18.
8	21,000	מספר המניות	
	4 שנים	תקופת ההבשלה	
	3.5 שנים	תקופה מ-30.12.2016 עד 30.6.2020	
	33 ש"ח	שווי הוגן של המניה במועד ההענקה	
		מחיר ממוצע של המניה בתקופה	
	45 ש"ח	מ-30.6.16 עד 31.12.2016	
	50 ש"ח	מחיר המניה ב-31.12.2016	
		מספר המניות שניתן להנפיק ב-31.12.2016	
		$\frac{21,000 \times \frac{3.5}{4} \times 33}{45} = \frac{606,375}{45} = \underline{13,475}$	
		התוספת למספר המניות – $21,000 - 13,475 = 7,525$	
		ממוצע משוקלל של מספר המניות	
		לתקופה 30.6 – 31.12.2016	
	$7,525 \times \frac{1}{2} = \underline{3,763}$		

	<u>תאומים לדוחות מאוחדים</u>	19.
150,000	רווח נקי של חברת ברקת לשנת 2016	
	רווח שטרם מומש ממלאי שנמכר לחברת	
<u>16,000</u>	אודם, חישוב עזר 9	
	הוצאות מימון בגין אג"ח	
<u>4,908</u>	חישוב עזר 5	
<u>170,908</u>		
(ג) <u>47,500</u>	מספר מניות חברת ברקת	
$\frac{170,908}{47,500} = 3.598 \sim 3.60$	רווח מדולל למניית ברקת	
(ד) 29,200	מספר המניות המוחזקות על ידי אודם	
$29,200 \times 3.598 = 105,064$	התאמות לדוחות מאוחדים -	
	(ג) כדלקמן :	
	מספר המניות לצורך רווח בסיס למניה,	
42,800	<u>ראה</u> – חישוב עזר 3	
2,700	אופציות שיפקעו, <u>ראה</u> – חישוב עזר 4	
<u>2,000</u>	אג"ח להמרה, <u>ראה</u> – חישוב עזר 5	
<u>47,500</u>		
	(ד) כדלקמן :	
$32,000 \times 90\% = 28,800$	מספר המניות המקוריות	
$\frac{90,000}{30} \times 20\% = 600$	מספר המניות מהמרת אג"ח	
$600 \times \frac{8}{12} = 400$	ממוצע משוקלל של מספר המניות מהמרת אג"ח	
	$28,800 + 400 = 29,200$	

חלק ב' - 53%

פתרון שאלה מס' 3 - 22%

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שנסתיימה ב-31.12.15

<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>	
3,740,100	רווח נקי לפי דוח על רווח או הפסד
	הוצאות והכנסות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים :
(296,400)	חלק ברווחי חברות כלולות
182,000	הוצאות פחת רכוש קבוע
	רווחי הון :
(75,900)	מימוש חלקי של חברה כלולה
(37,200)	איבוד שליטה בחברת בת
<u>9,267</u>	הפסד מפדיון מוקדם של אג"ח
<u>(218,233)</u>	
3,521,867	
	שינויים בהון חוזר תפעולי :
(400,000)	גידול בלקוחות
(100,000)	גידול במלאי
100,000	גידול בספקים
<u>(70,000)</u>	קיטון בזכאים
(470,000)	
<u>(5,694)</u>	תשלום רבית בגין אג"ח
<u>3,046,173</u>	<u>מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת</u>
<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>	
(800,000)	רכישת רכוש קבוע
(570,000)	רכישת השקעה בחברה כלולה
(א) (200,000)	איבוד שליטה בחברה בת
273,000	מכירת השקעה בחברה כלולה
(ב) 230,000	רכישת חברה בת שאוחדה לראשונה
<u>78,000</u>	קבלת דיבידנד מחברה כלולה
<u>(989,000)</u>	<u>מזומנים ששימשו לפעילות השקעה</u>

	<u>תזרים מזומנים מפעילות מימון</u>
(184,358)	תשלום בגין פדיון מוקדם של אג"ח
157,185	תקבולים מהנפקת אגרות חוב
<u>(30,000)</u>	חלוקת דיבידנד
<u>(57,173)</u>	<u>מזומנים ששימשו לפעילות מימון</u>
2,000,000	עליה במזומנים ושווי מזומנים
<u>2,000,000</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
<u><u>4,000,000</u></u>	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לגמר השנה</u>

(ב) רכישת חברה בת שאוחדה לראשונה

	<u>(ביתא)</u>
(440,000)	מזומן
(50,000)	רכוש קבוע
(80,000)	מוניטין
200,000	ספקים
70,000	זכאים
<u>90,000</u>	זשמ"ש
(210,000)	
<u>440,000</u>	בנכוי – מזומן
<u><u>230,000</u></u>	

(א) איבוד שליטה בחברה בת (גמא)

200,000	מזומן
100,000	מלאי
418,000	רכוש קבוע
(450,000)	חברה כלולה
170,000	מוניטין
(200,000)	זכאים
(275,200)	זשמ"ש
<u>37,200</u>	רווח הון
-- " --	
<u>200,000</u>	<u>בנכוי – מזומן</u>
<u><u>(200,000)</u></u>	

שאלון הבחינה ופתרונו בנושא "חשבונאות פיננסית מתקדמת" - מועד חורף 2016

נייר עבודה לדוח מאוחד על תזרימי המזומנים

פרטים	31.12.14	פעילות שוטפת	פעילות השקעה	פעילות מימון	כניסה לאיחוד 1.2	יציאה מאיחוד 3.3	שינוי במזומנים והפרשי תרגום	31.12.15
מזומן	2,000,000						2,000,000	4,000,000
לקוחות	300,000	400,000			(100,000)			600,000
מלאי	700,000	100,000				(100,000)		700,000
רכוש קבוע, נטו	150,000	(182,000)	800,000		50,000	(418,000)		400,000
השקעה בחברות כלולות		4.1 68,250 296,400	4 570,000 4.1 (273,000) 4 (78,000)			450,000	4 30,600	5 1,064,250
מוניטין	3.1 170,000				1.1 80,000	3.1 (170,000)		80,000
ספקים	(500,000)	(100,000)			(100,000)			(700,000)
זכאים	(300,000)	70,000			(70,000)	200,000		(100,000)
אגרות חוב 2	(180,785)	(9,267) 5,694		184,358 (157,185)				(157,185)
הון מניות	(1,000,000)							(1,000,000)
עודפים	(1,001,615)	(3,688,500)						(4,690,115)
רווח הון		3.5 37,200				(37,200)		--
קרן הפרשי תרגום		4.1 7,650					4 (30,600)	22,950
זש"מ"ש	3.2 (337,600)	51,600		1.3 30,000	1.2 (90,000)	3.4 275,200		1.3 (174,000)
-- " --	-- " --	(3,046,173)	1,019,000	57,173	(230,000)	200,000	2,000,000	-- " --

הפניה לחישוב עזר - במספרים בולטים

חישוב עזר

1. השקעה ב"ביתא"

חישוב מוניטין

5,000 x 60 =	300,000	שווי הוגן	1.1.15
		הון עצמי:	
	50,000	יתרה	31.12.14
4,000 x 60 =	<u>240,000</u>	הנפקה	1.1.15
	<u>290,000</u>		
	10,000	עודף עלות	
	<u>70,000</u>	כולל תביעה תלויה	
	<u>80,000</u>	מוניטין	1.1

1.2 כניסה לאיחוד

	<u>חובה</u>	<u>זכות</u>	
	200,000		יתרה 31.12.14
	<u>240,000</u>		הנפקה 1.1.15
	440,000		
	<u>(210,000)</u>		חלק אלפא
	230,000		
	50,000		רכוש קבוע, נטו 31.12.14
			ספקים:
	200,000		יתרה 31.12.14
100,000	<u>(100,000)</u>		חוב לאלפא 1.1.15
	80,000		מוניטין, ראה לעיל 1.1.15
			לקוחות 1.1.15
100,000			חוב ביתא לאלפא
70,000			הפרשה לתביעה תלויה 1.1.15
			זשמ"ש 1.1.15
<u>90,000</u>			1,500 x 60
<u>360,000</u>	<u>360,000</u>		

31.12.15 חישוב זשמ"ש

500,000	הון עצמי, נתון
<u>80,000</u>	מוניטין
<u>580,000</u>	
$580,000 \times \frac{1,500}{5,000} = 174,000$	חלק זשמ"ש

1.3 31.12.15 דיבידנד ששולם על ידי ביתא לזשמ"ש

$$100,000 \times \frac{1,500}{5,000} = 100,000 \times 30\% = \underline{30,000}$$

2. אגרות חוב להמרה של חברת "אלפא"

	<u>מועד ההנפקה</u>	<u>יתרה בספרי "אלפא"</u>	<u>רכישה ע"י "ביתא"</u>	<u>יתרה לפני פדיון מוקדם</u>	<u>יתרה אחרי פדיון מוקדם</u>
	<u>1.1.14</u>	<u>31.12.14</u>	<u>2.1.15</u>	<u>31.12.15</u>	<u>31.12.15</u>
FV	200,000	200,000	200,000	200,000	160,000
N	4	3	3	2	2
I	12%	12%	10%	9%	9%
PMT	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000
PV	<u>175,701</u>	<u>180,785</u>	<u>190,052</u>	<u>196,482</u>	<u>157,185</u>
			רכישת אג"ח של "אלפא" ע"י בית"א מהווה מבחינת הקבוצה פדיון מוקדם שתוצאותיו הן :	180,785	יתרה 31.12.14
	הוצאות רבית בשנת 2015 $180,785 \times 12\% = 21,694$	190,052	התמורה ששולמה ע"י בית"א	(5,694)	2015 הפחתת נכיון
	תשלום הרבית בשנת 2015 $200,000 \times 8\% = 16,000$	<u>180,785</u>	יתרה בספרי "אלפא"	<u>9,267</u>	2015 הפסד מפדיון מוקדם
	הפחתת הנכיון <u>5,694</u>	<u>9,267</u>	הפסד מפדיון מוקדם	<u>184,358</u>	

3. השקעה ב"גמא"

חישוב מוניטין

1.12.14	עלות רכישת 60%	420,000	
	שווי הוגן של זשמ"ש	<u>280,000</u>	$\frac{420,000}{60\%} \times 40\% =$
		700,000	
	הון עצמי, נתון	<u>500,000</u>	
	עודף עלות	<u>200,00</u>	
	מזה – מיוחס למכונות	<u>30,000</u>	
3.1	יתרה – מוניטין	<u>170,000</u>	

חישוב זשמ"ש

1.1.14	הון עצמי, נתון	500,000	
2014	רווח נקי, נתון	200,000	
2014	דיבידנד, נתון	(50,000)	
31.12.14	עודף עלות שיוחס למכונות	24,000	$30,000 \times \frac{4}{5} =$

	מוניטין, ראה לעיל	<u>170,000</u>	
31.12.14	<u>סך הכל</u>	<u>844,000</u>	

3.2			
31.12.14	חוק זשמ"ש	<u>337,600</u>	$844,000 \times 40\% =$

3.3 יציאה מאיחוד – "גמא"

שעור ההחזקה והשליטה של "אלפא" ב"גמא" ב-1.1.14 היה 60%.
 ב-31.12.15 "גמא" הנפיקה אגרות חוב להמרה.
 בעקבות הנפקה זו נוצרו זכויות הצבעה פוטנציאליות ממשיות (אופציות ההמרה נמצאת עמוק בתוך הכסף).
 כתוצאה מכך שעור ההחזקה של "אלפא" ב"גמא" ירד

$$\text{מ- } 60\% \left(\frac{6,000}{10,000} \right) \text{ ל- } 30\% \left(\frac{6,000}{20,000} \right)$$

ו"גמא" הפכה מחברה בת מאוחדת לחברה כלולה המטופלת בשיטת השווי המאוזני.
 חלקה של "אלפא" ב"גמא" יחושב לפי שעור ההחזקה בפועל – 60%.

ראה – IFRS10 דוחות כספיים מאוחדים, סעיפים: 22, 23, 24, 25, ב47.

זכויות ממשיות

22. משקיע, בהערכתו אם יש לו כוח השפעה, מתחשב רק בזכויות ממשיות המתייחסות לישות המושקעת (המוחזקות על ידי המשקיע ועל ידי אחרים). כדי שזכות תהיה ממשית, למחזיק חייבת להיות את היכולת המעשית לממש זכות זו.

23ב. קביעה אם זכויות הן ממשיות דורשת שיקול דעת, תוך הבאה בחשבון של כל העובדות והנסיבות. גורמים שיש להתחשב בהם בקבלת החלטה זו כוללים את הגורמים הבאים, אך לא מוגבלים להם:

(א) אם יש מגבלות (כלכליות או אחרות) שמונעות מהמחזיק (או מהמחזיקים) לממש את הזכויות. דוגמאות למגבלות כאלה כוללות, אך אינן מוגבלות לאלה בלבד:

(i) קנסות ותמריצים פיננסיים שימנעו מהמחזיק (או ירתיעו את המחזיק) לממש את זכויותיו.

(ii) מחיר מימוש או מחיר המרה שיוצר מגבלה כלכלית שתמנע מהמחזיק (או תרתיע את המחזיק) לממש את זכויותיו.

(iii) תנאים שהופכים את מימוש הזכויות ללא סביר, לדוגמה, תנאים שמגבילים מאוד את עיתוי המימוש.

(iv) העדר מנגנון ברור והגיוני במסמכי ההקמה של הישות המושקעת או בחוקים או בתקנות רלוונטיים שיאפשר למחזיק לממש את זכויותיו.

(v) אי היכולת של המחזיק בזכויות לקבל מידע הנחוץ כדי לממש את זכויותיו.

(vi) מגבלות או תמריצים תפעוליים שימנעו מהמחזיק (או ירתיעו את המחזיק) מלממש את זכויותיו (לדוגמה, העדר של מנהלים אחרים שמוכנים או מסוגלים לספק שירותים של מומחים או לספק את השירותים ולקחת על עצמם זכויות אחרות שמוחזקות על ידי המנהל המכהן).

(vii) דרישות חוקיות או דרישות של גופי פיקוח שמונעות מהמחזיק מלממש את זכויותיו (לדוגמה כאשר נאסר על משקיע זר לממש את זכויותיו).

24ב. בכדי שזכויות יהיו ממשיות, הן צריכות להיות ניתנות למימוש כאשר החלטות לגבי התוויה של הפעילויות הרלוונטיות צריכות להתקבל. בדרך כלל, כדי להיות ממשיות, הזכויות צריכות להיות ניתנות למימוש באופן מיידי. אולם, לפעמים זכויות יכולות להיות ממשיות, אף על פי שהזכויות אינן ניתנות למימוש באופן מיידי.

25ב. זכויות ממשיות שניתנות למימוש על ידי צדדים אחרים יכולות למנוע ממשקיע לשלוט על ישות מושקעת שאלה אותן זכויות מתייחסות. זכויות ממשיות כאלה אינן דורשות מהמחזיקים שתהיה להם את היכולת ליזום החלטות. כל עוד הזכויות אינן מגינות בלבד (ראה סעיפים 26ב-28ב), זכויות ממשיות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים יכולות למנוע מהמשקיע לשלוט בישות מושקעת גם אם הזכויות מקנות למחזיקים רק את היכולת הנוכחית לאשר או לחסום החלטות שמתייחסות לפעילויות הרלוונטיות.

זכויות הצבעה פוטנציאליות

47ב. בעת הערכת שליטה, משקיע יתחשב בזכויות הצבעה פוטנציאליות שלו גם בזכויות הצבעה פוטנציאליות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים, כדי לקבוע אם למשקיע יש כוח השפעה. זכויות הצבעה פוטנציאליות הן זכויות להשגת זכויות הצבעה בישות מושקעת, כמו זכויות הנובעות ממכשירים שניתנים להמרה או אופציות, כולל הסכמי אקדמה. זכויות הצבעה פוטנציאליות אלה מובאות בחשבון רק אם הזכויות הן ממשיות (ראה סעיפים 22ב-25ב).

3.3 יציאה מאיחוד

<u>זכות</u>	<u>חובה</u>	
200,000		מזומן
100,000		מלאי
	200,000	זכאים
170,000		מוניטין, ראה לעיל
418,000		רכוש קבוע
	275,200 (א)	זשמ"ש
37,200 (ב)		רווח הון
	<u>450,000</u>	השקעה ב"גמא"
<u>925,200</u>	<u>925,200</u>	

3.4 (א) חישוב זכויות המעוט במועד היציאה מאיחוד

	500,000	הון עצמי	31.12.15
	170,000	מוניטין	
$30,000 \times \frac{3}{5} =$	<u>18,000</u>	יתרת עודף עלות שיוחס למכונות	
	<u>688,000</u>		
$688,000 \times 40\% =$	<u>275,200</u>	חלק זשמ"ש	31.12.15

3.5 (ב) חישוב רווח הון

	רווח הון רעיוני נובע מההפרש שבין שווי המניות המוחזקות על ידי "אלפא" ב"גמא" –
$6,000 \times 75 = 450,000$	לבין חלקה של אלפא בהון "גמא"
$688,000 \times 60\% =$	השווה לשווי הוגן של הנכסים נטו
<u>412,800</u>	<u>רווח הון</u>
<u>37,200</u>	

4. השקעה ב"דלתא"

תאריך	פרטים	\$	שע"ח	ש"ח	תאריך	פרטים	\$	שע"ח	ש"ח
1.1.15	רכישת ההשקעה – 40%	150,000	3.80	570,000	31.3.15	מכירת קרקע (ב)	4,000	3.60	14,400
2015	חלק ברווח (א)	84,000	3.70	310,800	31.12.15	דיבידנד (ג)	20,000	3.90	78,000
31.12.15	הפרשי תרגום			30,600	31.12.15	מכירת 10% (ד)	52,500	3.90	204,750
					31.12.15	יתרה	157,500		614,250
							<u>234,000</u>		<u>911,400</u>

(א) חלק ברווח:

יתרת עודפים

31.12.15 460,000

31.12.14 300,000

גידול ב-2015 160,000

2015 דיבידנד 50,000

2015 רווח 210,000

2015 חלא אלפא

$$210,000 \times 40\% = \underline{84,000}$$

(ב) מכירת קרקע:

$$\$ 10,000 \times 40\% = \underline{4,000}$$

$$\$ 50,000 \times 40\% = \underline{20,000} \text{ (ג) דיבידנד}$$

(ד) מכירת 10% מהון המניות:

\$

150,000

84,000

(4,000)

(20,000)

210,000

$$210,000 \times \frac{10\%}{40\%} = \underline{52,500}$$

רכישת ההשקעה

חלק ברווח

מכירת קרקע

דיבידנד

החלק שנמכר

4.1 רווח הון ממכירת חלק – 10% מהשקעה בדלתא

1,000 x 70 x 3.90 =	273,000	התמורה מהמכירה
819,000 x $\frac{10\%}{40\%}$ =	<u>204,750</u>	שווי מאזני של החלק – 10% שנמכר
	68,250	רווח הון מהמכירה
30,600 x $\frac{10\%}{40\%}$ =	<u>7,650</u>	הפשרת הפרשי תרגום
	<u>75,900</u>	סך רווח הון

5. השקעה בחברות כלולות

3.3	450,000	"גמא"
4	<u>614,250</u>	"דלתא"
	<u>1,064,250</u>	

פתרון שאלה מס' 4 - 21%

דוח על הרווח או ההפסד לתקופות ביניים של שלושה חדשים
שהסתיימו ב-31.3.15 וב-30.6.15
כפי שיופיעו בדוחות הכספיים לשנת 2016

חשוב	רבעון II	רבעון I	
עזר	1.4 - 30.6.15	1.1 - 31.3.15	
1	119,250	89,750	מכירות
2	(63,950)	(49,300)	עלות המכירות
	55,300	40,450	רווח גולמי
3	(11,124)	(5,600)	הוצאות מכירה ושיווק
4	(16,500)	(11,000)	הוצאות הנהלה וכלליות
2	(2,862)	---	הפסד הון
	24,814	23,850	רווח תפעולי
	(1,500)	(1,000)	הוצאות מימון
	23,314	22,850	רווח לפני מסים על הכנסה
5	(6,380)	(3,601)	מסים על הכנסה
	<u>16,934</u>	<u>19,249</u>	רווח נקי לתקופה

חישובי עזר, באלפי ש"ח (אש"ח)

1. מכירות

רבעון II	רבעון I	
117,000	92,000	הסכומים המדווחים
<u>2,250</u>	<u>(2,250)</u>	הכנסה מחולצות קצרות
<u>119,250</u>	<u>89,750</u>	הסכומים המתוקנים

שווי הוגן:

חליפת יוקרה	450 ש"ח
חולצה קצרה	100 ש"ח
כמות חבילות שנמכרו במבצע	2,500
כמות חליפות יוקרה בחבילת מבצע	20
כמות חולצות קצרות בחבילת מבצע	10

ש"ח

$20 \times 450 + 10 \times 100 = 10,000$	שווי הוגן חבילת מבצע
$20 \times 450 = 9,000$	מחיר חבילת מבצע
$\frac{20 \times 450}{10,000} \times 9,000 = 8,100$	תמורה מיוחסת ל-20 חליפות יוקרה

$\frac{10 \times 100}{10,000} \times 9,000 = 900$	תמורה מיוחסת ל-10 חולצות קצרות
---	--------------------------------

תמורה בגין 2,500 חבילות שנמכרו $2,500 \times 900 = 2,250,000$
 החברה הכירה בכל התמורה כהכנסה ברבעון ראשון, אולם החולצות נמסרו ללקוחות רק ברבעון השני – 10.5.15, משום כך יש לדחות את ההכרה בהכנסה בגין החולצות מרבעון ראשון לרבעון השני.

ראה – IAS18 הכנסות, סעיף 14(א)

2. עלות המכירות

ברבעון II - 15.7.15 – החברה החליטה לשנות את שיטת המדידה של המלאי משיטת ממוצע משוקלל לשיטת נכנס ראשון – יוצא ראשון (נרי"ר). שינוי זה טעון יישום למפרע, ראה – IAS8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, סעיף 19(ב).

הנתונים :

<u>30.6.15</u>	<u>31.3.15</u>	<u>31.12.14</u>	
42,000	44,000	40,000	נרי"ר
41,000	46,000	37,000	ממוצע משוקלל
43,500	45,500	42,000	שינוי מימוש נטו
<u>התיקון</u>	<u>נרי"ר</u>	<u>ממוצע משוקלל</u>	<u>רבעון I</u>
3,000	40,000	37,000	מלאי פתיחה 31.12.14
<u>1,500</u>	44,000	45,500	מלאי סגירה 31.3.15
<u>4,500</u>			
			<u>רבעון II</u>
(1,500)	44,000	45,500	מלאי פתיחה 31.3.15
<u>(1,000)</u>	42,000	41,000	מלאי סגירה 30.6.15
<u>2,500</u>			

סיווג קבוצת מימוש כמוחזקת למכירה

ב-1.1.15 החליט דירקטוריון החברה להפסיק את יצור העניבות ולהעמיד למכירה את מכונת יצור העניבות לרבות מלאי העניבות במצבם הנוכחי ובמסגרת עסקה אחת. החל מאותו מועד החלה החברה במאמצי שיווק והעמידה את מכונת היצור לרבות המלאי למכירה תמורת 12,000 אש"ח – מחיר המייצג את שווי ההוגן, אולם רק ב-30.6.15 החברה צופה ברמה גבוהה של וודאות (highly probable) כי תוכל לממש את העסקה עד תום שנת 2015. מסיבה זו ב-30.6.15 מתקיימים התנאים לסיווג המכונה לרבות המלאי כקבוצת מימוש המוחזקת למכירה. ראה – IFRS5 – נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, סעיפים 2, 6, 7, 18 ו-19.

קבוצת מימוש – מכונת יצור ומלאי :

שווי הוגן :

12,000	-	1.1.15
12,000	-	31.3.15
10,300	-	30.6.15
4%		עלויות מכירה

30.6.15

	3,250	המלאי – ערך בספרים
$9,600 \times \frac{7.5}{8} =$	<u>9,000</u>	מכונת יצור – ערך בספרים
	12,750	
$10,300 \times (1 - 4\%)$	<u>9,888</u>	שווי הוגן, נטו
	<u>2,862</u>	הפסד הון, מיוחס למכונת יצור

תיקון עלות המכירות

<u>רבעון II</u>	<u>רבעון I</u>	
65,000	46,000	הסכומים המדווחים
1,800	(1,800)	חולצות קצרות (א)
(2,500)	4,500	שינוי שיטת המדידה של המלאי
<u>(350)</u>	<u>600</u>	מלאי עניבות (ב)
<u>63,950</u>	<u>49,300</u>	הסכומים המתוקנים

(א) שער רווח גולמי 20% ולכן $1,800 = 2,250 \times 80\%$, ראה חישוב עזר 1

<u>רבעון II</u>	<u>רבעון I</u>	<u>(ב) מלאי עניבות</u>
3,400	4,000	ערך בספרים
<u>3,750</u>	<u>3,400</u>	שווי מימוש נטו
<u>(350)</u>	<u>600</u>	

3. הוצאות מכירה ושיווק

<u>רבעון II</u>	<u>רבעון I</u>	
3,000	2,000	הסכומים המדווחים
113	(113)	שיווק חולצות קצרות (ג)
4,511	3,713	תשלום מבוסס מניות (ד)
<u>3,500</u>	<u>5,600</u>	פרסום (ה)
<u>11,124</u>		הסכומים המתוקנים

(ג) הוצאות שיווק החולצות – 5% - $113 = 2,250 \times 5\%$

(ד) תשלום מבוסס מניות

<u>אומדן מספר</u>	<u>שוי הוגן של</u>	<u>שוי הוגן של</u>	<u>מספר העובדים</u>	<u>העובדים במועד</u>	<u>ההבשלה</u>
<u>מניה</u>	<u>מניה</u>	<u>מניה</u>	<u>בפועל</u>	<u>בפועל</u>	<u>בפועל</u>
<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>
2.40	3.00	143	150	1.1.15	
3.30	3.80	135	146	31.3.15	
3.70	4.50	129	141	30.6.15	

50 מניות	שווי	חלופת מזומן -
75 מניות	שווי	חלופת מניות -
	<u>ש"ח</u>	
$50 \times 3.00 =$	150	מרכיב התחייבותי
מספר מאזן	<u>30</u>	מרכיב הוני
$75 \times 2.40 =$	<u>180</u>	חלופת מניות

הוצאות

$$135 \times (30 + 50 \times 3.80) \times \frac{0.25}{2} = \underline{\underline{3,713}} \quad \text{I רבעון}$$

$$129 \times (30 + 50 \times 4.50) \times \frac{0.50}{2} - 3,713 = \underline{\underline{4,511}} \quad \text{II רבעון}$$

ראה - IFRS2 - תשלום מבוסס מניות, סעיפים 35, 36, 37, 39, 40

(ה) פרסום

חוברת האופנה :
הועברה לחברה ב-31.5.15
הופצה לחנויות ב-10.10.15
ההוצאה תוכר במועד קבלת ההטבות הכלכליות, ז"א – ברבעון השני – 3,500 אש"ח

4. הוצאות הנהלה וכלליות

<u>רבעון II</u>	<u>רבעון I</u>	
13,000	11,000	הסכומים המדווחים
2,000		בונוס למנכ"ל (ו)
<u>1,500</u>		תביעה (ז)
<u>16,500</u>	<u>11,000</u>	

(ו) המחוייבות לבונוס התהוותה במועד קבלת ההחלטה – 15.5.15, דהיינו ברבעון השני.

ראה – IAS34 דיווח כספי לתקופות ביניים, סעיפים 39 ו-51 ו-62

(ז) רמת הוודאות הנדרשת להכרה בנכס תלוי היא וודאי למעשה – virtually certain ולכן יש לבטל את ההכנסה בסך 1,500 אש"ח שנרשמה ברבעון השני.

5. מסים על הכנסה

הנתונים:

92,000	צפי רווח שנתי, לפני מסים על הכנסה בתום רבעון I
111,000	צפי רווח שנתי, לפני מסים על הכנסה בתום רבעון II
27,000	הפסדים להעברה בתום שנת 2014
3,000	מסים נדחים בגין הפסדים להעברה

רבעון I

92,000	צפי רווח שנתי, לפני מסים על הכנסה
<u>27,000</u>	הפסדים להעברה
<u>65,000</u>	
40,000 x 15% = 6,000	מסים שוטפים
25,000 x 22% = <u>5,500</u>	
11,500	
נתון <u>3,000</u>	מסים נדחים בגין הפסדים להעברה
<u>14,500</u>	סך הוצאות מסים על הכנסה
<u>14,500</u> = <u>15.761%</u>	שעור מס ממוצע

<u>22,850</u>	רווח לפני מסים על ההכנסה
22,850 x 15,761% = <u>3,601</u>	הוצאות מסים על ההכנסה

רבעון II

111,000	צפי רווח שנתי, לפני מסים על הכנסה
<u>(27,000)</u>	הפסדים להעברה
<u>84,000</u>	
84,000 x 25% = 21,000	מסים שוטפים
נתון <u>3,000</u>	מסים נדחים בגין הפסדים להעברה
<u>24,000</u>	סך הוצאות מסים על הכנסה
<u>24,000</u> = <u>21.622%</u>	שעור מס ממוצע

22,850	רווח מצטבר לפני מסים על ההכנסה:
<u>23,314</u>	רבעון I
<u>46,164</u>	רבעון II
46,164 x 21.622% = 9,981	הוצאות מסים על הכנסה מצטברות
<u>3,601</u>	פחות – החלק שהוכר ברבעון I
<u>6,380</u>	הוצאות מסים על הכנסה ברבעון II

ראה – IAS34 – דיווח כספי לתקופות ביניים, נספח ב', סעיפים 12, 13, 16, 21, 22.

תקן דיווח כספי בינלאומי 2
תשלום מבוסס מניות

עסקאות תשלום מבוסס מניות עם חלופת תשלום במזומן

35. אם ישות העניקה לצד שכנגד את הזכות לבחור אם עסקת תשלום מבוסס מניות מסולקת במזומן או על ידי הנפקת מכשירים הונניים, הישות העניקה מכשיר פיננסי מורכב, הכולל רכיב של חוב (דהיינו - זכותו של הצד שכנגד לדרוש תשלום במזומן) ורכיב הוני (דהיינו - זכותו של הצד שכנגד לדרוש סילוק במכשירים הונניים במקום במזומן). באשר לעסקאות עם צדדים שאינם עובדים, שבהן השווי ההוגן של הסחורות או של השירותים שהתקבלו נמדד במישרין, הישות תמדוד את הרכיב ההוני של המכשיר הפיננסי המורכב כהפרש בין השווי ההוגן של הסחורות או של השירותים שהתקבלו לבין השווי ההוגן של רכיב החוב, במועד שבו מתקבלים הסחורות או השירותים.
36. באשר לעסקאות אחרות, כולל עסקאות עם עובדים, הישות תמדוד את השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי המורכב במועד המדידה, תוך התחשבות בתנאים שלפיהם הוענקו הזכויות למזומן או למכשירים הונניים.
37. לצורך יישום סעיף 36, הישות תמדוד תחילה את השווי ההוגן של רכיב החוב, ולאחר מכן תמדוד את השווי ההוגן של הרכיב ההוני - תוך הבאה בחשבון שהצד שכנגד מוכרח לוותר על הזכות לקבל מזומן כדי לקבל את המכשיר ההוני. השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי המורכב הינו הסכום הכולל של השווי ההוגן של שני הרכיבים. אולם, עסקאות תשלום מבוסס מניות שבהן יש לצד שכנגד אפשרות בחירה של אופן הסילוק, בנויות לעתים קרובות, כך שהשווי ההוגן של חלופה אחת לסילוק זהה לשווי ההוגן של החלופה האחרת. לדוגמה, יתכן שלצד שכנגד תהיה אפשרות בחירה בין קבלת אופציות למניות לבין קבלת זכויות לעליית ערך מניות המסולקות במזומן. במקרים כאלה, השווי ההוגן של הרכיב ההוני הוא אפס, ומכאן שהשווי ההוגן של המכשיר הפיננסי המורכב זהה לשווי ההוגן של רכיב החוב. ולהיפך, אם השווי ההוגן של חלופות הסילוק שונה, השווי ההוגן של הרכיב ההוני יהיה, בדרך כלל, גדול מאפס. במקרה כזה, השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי המורכב יהיה גדול מהשווי ההוגן של רכיב החוב.
39. במועד הסילוק, הישות תמדוד מחדש את ההתחייבות לפי השווי ההוגן שלה. אם הישות מנפיקה מכשירים הונניים כסילוק במקום לשלם מזומן, ההתחייבות תועבר ישירות להון, כתמורה למכשירים ההונניים שהונפקו.
40. אם הישות משלמת במזומן במועד הסילוק במקום להנפיק מכשירים הונניים, התשלום ייחשב כסילוק ההתחייבות במלואה. רכיב הוני כלשהו שהוכר לפני כן, יישאר בתוך ההון. על ידי בחירת מזומן כסילוק, הצד שכנגד ויתר על זכותו לקבל מכשירים הונניים. אולם, דרישה זאת אינה מונעת מהישות להכיר בהעברה בתוך ההון, דהיינו - העברה מרכיב אחד של הון למשנהו.

תקן דיווח כספי בינלאומי 5

נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו

תחולה

2. דרישות הסיווג וההצגה של תקן זה חלות על כל הנכסים הלא שוטפים שהוכרו ועל כל קבוצות המימוש של ישות. דרישות המדידה של תקן זה חלות על כל הנכסים הלא שוטפים שהוכרו ועל כל קבוצות המימוש (כפי שנקבע בסעיף 4), למעט אותם נכסים המפורטים בסעיף 5, אשר יוסיפו להימדד בהתאם לתקן שצוין.

סיווג של נכסים של שוטפים (או של קבוצות מימוש) כמוחזקים למכירה או כמוחזקים לחלוקה לבעלים

6. ישות תסווג נכס לא שוטף (או קבוצת מימוש) כמוחזק למכירה אם הערך בספרים שלו יושב בעיקר באמצעות עסקת מכירה ולא באמצעות שימוש מתמשך.

7. כדי שמצב זה יתקיים, הנכס (או קבוצת המימוש) חייב להיות זמין למכירה מיידית במצבו הנוכחי, בכפיפות רק לתנאים שהם רגילים ומקובלים במכירות של נכסים (או של קבוצות מימוש) כאלה והמכירה שלו חייבת להיות צפויה ברמה גבוהה (highly probable).

18. מיד לפני הסיווג לראשונה של הנכס (או של קבוצת המימוש) כמוחזק למכירה, הערכים בספרים של הנכס (או של כל הנכסים וההתחייבויות בקבוצה) ימדדו בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המתאימים.

19. בעת מדידה מחדש עוקבת של קבוצת מימוש, הערכים בספרים של נכסים והתחייבויות כלשהם שאינם בתחולת דרישות המדידה של תקן זה והנכללים בקבוצת מימוש שמסווגת כמוחזקת למכירה, ימדדו מחדש בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המתאימים לפני שהשווי ההוגן בניכוי העלויות למכירה של קבוצת המימוש נמדד מחדש.

תקן חשבונאות בינלאומי 18 - הכנסות

מכירת סחורות

14. הכנסות ממכירת סחורות תוכרנה כאשר כל התנאים הבאים מתקיימים:

- (א) הישות העבירה לקונה את הסיכונים וההטבות המשמעותיים הנובעים מהבעלות על הסחורות;
- (ב) הישות אינה שומרת (retains) מעורבות ניהולית נמשכת ברמה המיוחדת, בדרך כלל, לבעלות ואינה שומרת את השליטה האפקטיבית על הסחורות שנמכרו;
- (ג) סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן;
- (ד) צפוי שההטבות הכלכליות המיוחסות לעסקה יזרמו לישות.

IAS34 – תקן חשבונאות בינלאומי 34 – דיווח כספי בתקופות ביניים

עלויות המתהוות באופן בלתי אחיד במהלך שנת הכספים

39. עלויות, המתהוות באופן בלתי אחיד במהלך שנת כספים של ישות, יוקדמו או יידחו לצורכי דיווח ביניים אם, ורק אם, יהיה זה נאות להקדים או לדחות עלות מסוג זה בתום שנת הכספים.

יישום כללי ההכרה והמדידה

40. נספח ב' מספק דוגמאות ליישום כללי ההכרה והמדידה הכלליים שמפורטים בסעיפים 39-28.

מענקים בסוף השנה

51. השוני במהות של מענקי סוף שנה רב ביותר. יש מענקים המופקים בגין תעסוקה מתמשכת על פני תקופה. יש מענקים המופקים על בסיס תוצאות תפעוליות חודשיות, רבעוניות, או שנתיות. המענקים עשויים להיות על פי שיקול דעת בלבד, על פי חוזה, או על בסיס שנים של תקדימים היסטוריים.

61. מענק מוקדם לצורכי דיווח ביניים אם, ורק אם, (א) המענק מייצג מחויבות משפטית או דפוס פעילות מהעבר הופך את המענק למחויבות משתמעת, בגינה אין לישות חלופה מציאותית מלבד לבצע את התשלומים, וכן (ב) ניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. תקן חשבונאות בינלאומי 19 הטבות עובד מספק הנחיות.

מדידה של הוצאות מסים על ההכנסה בתקופות ביניים

121. הוצאות מסים על ההכנסה בתקופת ביניים נצברות תוך שימוש בשיעור המס שיחול על סך הרווחים השנתיים החזויים, דהיינו, אומדן שיעור מס הכנסה האפקטיבי השנתי הממוצע מיושם לגבי הרווח לפני מס לתקופת הביניים.

131. דבר זה עקיב עם העיקרון הבסיסי, המפורט בסעיף 28, לפיו יש ליישם אותם כללי הכרה ומדידה בדיווח הכספי ביניים כפי שהם מיושמים בדוחות הכספיים השנתיים. מסים על ההכנסה מוערכים על בסיס שנתי. הוצאות מסים על ההכנסה לתקופת ביניים מחושבות על ידי יישום לגבי הרווח לפי מס לתקופת הביניים את שיעור המס אשר ייושם על סך הרווחים השנתיים החזויים, כלומר אומדן שיעור מס הכנסה האפקטיבי השנתי הממוצע. אומדן זה של שיעור מס ההכנסה האפקטיבי השנתי הממוצע ישקף את שקלול שיעורי המס הפרוגרסיביים החזויים לחול על מלוא הרווחים השנתיים, כולל שינויים בשיעורי מס הכנסה שחקיקתם

IAS8 - מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

ישום שינויים במדיניות חשבונאית

19. בכפוף לסעיף 23:
(א) ישות תטפל בשינוי במדיניות חשבונאית, הנובע מיישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי, בהתאם להוראות המעבר הספציפיות, במידה וקיימות, באותו תקן דיווח כספי בינלאומי; וכן

(ב) כאשר ישות משנה מדיניות חשבונאית, בעת ישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי, אשר אינו כולל הוראות מעבר ספציפיות החלות על שינוי זה, או משנה באופן יזום מדיניות חשבונאית, על הישות ליישם את השינוי בדרך של ישום למפרע.

פתרון שאלה מס' 5 - 10%

דוחות כספיים נפרדים

<u>חברת ספיר בע"מ</u>			<u>חברת אודם בע"מ</u>			<u>חברת ברקת בע"מ</u>		
<u>פרטים</u>	<u>חובה</u>	<u>זכות</u>	<u>פרטים</u>	<u>חובה</u>	<u>זכות</u>	<u>פרטים</u>	<u>חובה</u>	<u>זכות</u>
2010	השקעה בברקת בע"מ	495	אין רישומים כי חברת			הוצאות	495	
	התחייבות	495	אודם בע"מ אינה			הון		495
	<u>90 x 11 x 1/2 = 495</u>		ישות המקבלת את			<u>90 x 11 x 1/2 = 495</u>		
	התחייבות	45	השירותים ואינה					
	הוצאות	45	ישות המסלקת את					
	<u>90 x (10-11) x 1/2 = 495</u>		עסקת התשלום					
			מבוסס מניות במזומן.					
2011	השקעה בברקת בע"מ	385				הוצאות	385	
	התחייבות	385				הון		385
	80x11 - 495 = 395					<u>80x11 - 495 = 385</u>		
	התחייבות	835						
	הוצאות	835						
	<u>495 - 45 + 385 = 835</u>							

דוחות כספיים מאוחדים

<u>חברת אודם בע"מ</u>			<u>חברת ספיר בע"מ</u>		
<u>זכות</u>	<u>חובה</u>	<u>פרטים</u>	<u>זכות</u>	<u>חובה</u>	<u>פרטים</u>
	495	הוצאות		450	הוצאות
495		הון	450		התחייבות
		$90 \times 11 \times 1/2$			$90 \times 10 \times 1/2 = 450$
	385	הוצאות		450	התחייבות
385		הון	450		הוצאות
		$80 \times 11 - 495 = 385$			ביטול ההתחייבות
					בהיעדר סילוק
					<u>במזומן</u>
					ההוצאה שהורדה
					<u>מסתכמת באפס</u>

ראה - IFRS2 – תשלום מבוסס מניות, סעיפים 43ג', 43א', 28, 21 – ודוגמה 5.

IFRS2 – תשלום מבוסס מניות

21. תנאי שוק, כגון, מחיר יעד של מניה, שעל פיהם הותנתה ההבשלה (או יכולת המימוש), יובאו בחשבון באמידת השווי ההוגן של המכשירים ההונניים המוענקים. משום כך, לגבי הענקת מכשירים הונניים עם תנאי שוק, הישות תכיר בסחורות או בשירותים שהתקבלו מהצד שכנגד, אשר מקיים את כל התנאים האחרים להבשלה (לדוגמה, שירותים שהתקבלו מעובד הממשיך בעבודתו בישות במהלך תקופת השירות המוגדרת), ללא תלות בקיומו של תנאי השוק.

28. אם הענקה של מכשירים הונניים מבוטלת או מסולקת במהלך תקופת ההבשלה (פרט להענקה שבוטלה בדרך של חילוט כאשר תנאי ההבשלה לא קוימו) אזי:

(א) הישות תטפל בביטול או בסילוק כהאצת ההבשלה, ולכן תכיר באופן מיידי בסכום שאחרת היה מוכר בגין שירותים שהתקבלו על פני יתרת תקופת ההבשלה.

(ב) תשלום כלשהו לעובד בעת ביטול או סילוק של ההענקה יטופל כרכישה חזרה של זכות הוננית, דהיינו - כהפחתה מההון, פרט למידה שבה התשלום עולה על השווי ההוגן של המכשירים ההונניים המוענקים, כשהוא נמדד במועד הרכישה חזרה. כל עודף כזה יוכר כהוצאה. אולם, אם הסדר התשלום מבוסס המניות כלל רכיבים של התחייבות, הישות תמדוד מחדש את השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הביטול או הסילוק. כל תשלום שבוצע על מנת לסלק את רכיב ההתחייבות יטופל כסילוק של ההתחייבות.

(ג) אם מוענקים לעובד מכשירים הונניים חדשים, ובמועד הענקת מכשירים הונניים אלו, הישות רואה במכשירים ההונניים החדשים כמחליפים מכשירים הונניים מבוטלים, הישות תטפל בהענקה של המכשירים ההונניים המחליפים, באופן זהה לתיקון של ההענקה המקורית של מכשירים הונניים, בהתאם לסעיף 27 ולהנחיות הביצוע שבנספח ב. השווי ההוגן התוספתי שהוענק הוא ההפרש בין השווי ההוגן של המכשירים ההונניים המחליפים לבין השווי ההוגן נטו של המכשירים ההונניים המבוטלים, במועד שבו מוענקים המכשירים ההונניים המחליפים. השווי ההוגן נטו של המכשירים ההונניים המבוטלים הוא שווים ההוגן, מייד לפני הביטול, בניכוי הסכום של תשלום כלשהו לעובד בשל ביטול המכשירים ההונניים, המטופל כהפחתה מההון בהתאם לסעיף (ב) לעיל. אם הישות אינה רואה במכשירים ההונניים החדשים שהוענקו כמכשירים הונניים המחליפים את המכשירים ההונניים המבוטלים, הישות תטפל באותם מכשירים הונניים חדשים כהענקה חדשה של מכשירים הונניים.

עסקאות תשלום מבוסס מניות בין ישויות הקבוצה (תיקונים משנת 2009)

43. עבור עסקאות תשלום מבוסס מניות בין ישויות הקבוצה, הישות המקבלת את הסחורות או השירותים תמדוד, בדוחותיה הכספיים הנפרדים או האינדיבידואלים, את הסחורות או השירותים שהתקבלו כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במכשירים הונניים או כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במזומן על ידי הערכת:

(א) המהות של המענקים שהוענקו, וכן

(ב) זכויותיה ומחויבויותיה העצמיות.

הסכום המוכר על ידי הישות המקבלת את הסחורות או השירותים עשוי להיות שונה מהסכום המוכר על ידי הקבוצה המאוחדת או על ידי ישות אחרת בקבוצה המסלקת את עסקת התשלום מבוסס המניות.

43. הישות המסלקת עסקת תשלום מבוסס מניות כאשר ישות אחרת בקבוצה קיבלה את הסחורות או השירותים תכיר את העסקה כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במכשירים הוניים רק אם היא מסולקת במכשירים ההוניים של הישות עצמה. אחרת, העסקה תוכר כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במזומן.

דוגמה 5

הענקה עם תנאי שוק

רקע

בתחילת שנה 1, ישות מעניקה למנהל בכיר 10,000 אופציות למניות, בתנאי שהמנהל ימשיך להיות מועסק בישות עד תום שנה 3. אולם, האופציות למניות אינן ניתנות למימוש, אלא אם מחיר המניה עלה מ-50 ש"ח בתחילת שנה 1 למחיר העולה על 65 ש"ח בתום שנה 3. אם מחיר המניה עולה על 65 ש"ח בתום שנה 3, האופציות למניות ניתנות למימוש בכל עת במהלך שבע השנים הבאות, דהיינו, עד תום שנה 10.

הישות מיישמת את המודל הבינומי להמחרת אופציות, אשר מביא בחשבון את האפשרות שמחיר המניה יעלה על 65 ש"ח בתום שנה 3 (ולכן ניתן יהיה לממש את האופציות למניות) ואת האפשרות שמחיר המניה לא יעלה על 65 ש"ח בתום שנה 3 (ועקב כך האופציות יחולטו). הישות אומדת את השווי ההוגן של האופציות למניות עם תנאי שוק זה ב-24 ש"ח לאופציה.

יישום דרישות

מאחר שסעיף 21 לתקן דורש מהישות להכיר בשירותים שהתקבלו מהצד שכנגד, אשר עמד בכל תנאי ההבשלה האחרים (לדוגמה, שירותים שהתקבלו מעובד אשר ממשיך בעבודתו בישות במהלך תקופת השירות המוגדרת), ללא תלות בקיומו של תנאי השוק, אין זה משנה אם הושג מחיר היעד של המניה או לא הושג. האפשרות שיתכן שמחיר היעד של המניה לא יושג הובאה כבר בחשבון באמידת השווי ההוגן של האופציות למניות במועד ההענקה. משום כך, אם הישות מצפה שהמנהל ישלים תקופת שירות בת שלוש שנים, והמנהל אכן עשה זאת, תכיר הישות בסכומים הבאים בשנים 1, 2, ו-3:

<u>שנה</u>	<u>חישוב</u>	<u>הוצאת תגמול לתקופה ש"ח</u>	<u>הוצאת תגמול מצטברת ש"ח</u>
1	10,000 אופציות x 24 ש"ח x 1/3	80,000	80,000
2	(10,000 אופציות x 24 ש"ח x 2/3) פחות 80,000 ש"ח	80,000	160,000
3	(10,000 אופציות x 24 ש"ח) פחות 160,000 ש"ח	80,000	240,000

המשך...

דוגמה 5	...המשך
כאמור לעיל, סכומים אלה מוכרים, ללא קשר לתוצאה של תנאי השוק. אולם, אם המנהל עזב במהלך שנה 2 (או שנה 3), הסכום שהוכר במהלך שנה 1 (ושנה 2) יבוטל בשנה 2 (או שנה 3). הסיבה לכך היא שתנאי השירות, בניגוד לתנאי השוק, לא הובא בחשבון באמידת השווי ההוגן של האופציות למניות במועד ההענקה. במקום זאת, תנאי השירות הובא בחשבון בדרך של התאמת סכום העסקה, כך שיבוסס על מספר המכשירים ההוניים אשר מבשילים, בסופו של דבר, בהתאם לסעיפים 19 ו-20 לתקן.	

14. בדוגמה 5, התוצאה של תנאי השוק לא הביאה לשינוי באורכה של תקופת ההבשלה. אולם, אם אורך תקופת ההבשלה משתנה בהתאם למועד קיומו של תנאי הביצוע, סעיף 15 לתקן דורש מהישות להניח שהשירותים שעל העובדים לספק תמורת המכשירים ההוניים שהוענקו יתקבלו בעתיד, במהלך תקופת ההבשלה החזויה. הישות נדרשת לאמוד את אורכה של תקופת ההבשלה החזויה במועד ההענקה, בהתבסס על התוצאה הסבירה ביותר של תנאי הביצוע. אם תנאי הביצוע הוא תנאי שוק, אומדן אורכה של תקופת ההבשלה החזויה יהיה עקבי עם ההנחות ששימשו לאמידת השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו, והוא לא יתוקן לאחר מכן. דוגמה 6 ממחישה דרישות אלו.

* * *